

Lotnik sowiecki swemu bratu — lotnikowi polskiemu

Warszawa, 13. 7. (Pat). Wczoraj o godz. 14, przebywający w Warszawie znany lotnik sowiecki Zygmunt Lewoniewski, przybył wraz z żoną i rodziną w towarzystwie pierwszego sekretarza ambasady ZSRR Nikołajewa na cmentarz wojskowy na Powązkach i złożył wieniec na grobie swego brata kpt. pilota Józefa Lewoniewskiego.

Wieniec o czerwonych wstęgach miał napis w języku rosyjskim „Bratu, polskiemu bohaterowi, lotnikowi Józefowi od brata - lotnika i bohatera sowieckiego Zygmunta”.

Socjalistyczny organ gdański znowu zacznie wychodzić

Na skutek oficjalnego oświadczenia prezydenta policji gdańskiej wydane przez niego w dn. 26 czerwca br. rozporządzenie, zawieszające organ narodowo-socjalistyczny „Danziger Volksstimme” na przeciąg 6 miesięcy zostało uchylone. Jak słychać, wysoki komisarz Ligii Narodów Lester miał w powyższej sprawie interwenjować w senacie.

Nowy lot do stratosfery

Paryż, 13. 7. (Pat). Z Brukseli donoszą, że w końcu bieżącego tygodnia przewidziany jest lot do stratosfery Cosynsa i van der Elstra, którzy zamierzają osiągnąć wysokość 17.000 metrów. Lot jest subwencjonowany przez specjalnie utworzony belgijski fundusz dociekań naukowych.

Kusociński i Heljasz na międzynarodowych zawodach w Londynie

Warszawa, 13. 7. (Pat). W piątek, dn. 13 bm. rozpoczynają się w Londynie (ściślej w Stamford-bridge) międzynarodowe zawody lekkoatletyczne o mistrzostwo Anglii. Do zawodów tych zgłosiło się około 500 lekkoatletów z całego świata. Reprezentowane są Stany Zjednoczone, Finlandja, Niemcy, Węgry, Łotwa, Holandia, Francja a nawet Japonia.

Z Polski na te zawody wyjeżdża Kusociński i Heljasz. Pierwszy startuje na cztery mile angielskie 6.437 metrów, drugi walczy w kulę i dysku. Heljasz broni zresztą tytułu mistrza Anglii, zdobytego w r. 1933.

Lekkoatletki niemieckie lecą samolotem do Warszawy

Warszawa, 13. 7. (Pat). W piątek, dn. 13 bm. przybędzie do Warszawy samolotem reprezentacja lekkoatletyczna Niemiec na mecz kobiecy z Polską. Zwycięska drużyna zdobędzie puchar, ufundowany przez ministra Rzplitej Lipskiego w Berlinie.

Największy bieg kolarski świata odbywa się we Francji

Paryż, 13. 7. (PAT). Od szeregu dni odbywa się we Francji t. zw. tour de France, największy bieg kolarski świata. Dotychczas uczestnicy tego biegu przejechali już osiem etapów. Ten ostatni etap, prowadzący z Grenoble do Gap prowadził przez górski niezwykle ciężki teren.

Pierwsze miejsca zajął na tym odcinku Martano (Włoch), przebywając dystans 102 km. w 3 godz. 28 min. 16 sek. W klasyfikacji ogólnej na czele kroczy wciąż Francuz Magne 55 godz. 7 min. 57 sek., drugi z kolei Martano ma czas 55 godz. 14 min. 7 sek. W klasyfikacji reprezentacji państwowych prowadzi Francja przed Włochami, Niemcami, Szwajcarią, Hiszpanją i Belgją.

Truł czy nie truł?

Samooskarżenie się lekarza na łożu śmierci

W Louisville (stan Kentucky U. S. A.) wolała wielkie wzburzenie sekcja zwłok ośmiu dziewcząt zmarłych przed jakimś czasem.

Powód do takiego wkroczenia władz dały zeznania bardzo wziętego i znanego w Louisville lekarza, dr. Noer'a. Dr. Noer, zachorowawszy ciężko, przywołał do siebie szeryfa i wyznał, że pod wpływem jakiegoś niewytłomaczonego impulsu truł młode pacjentki, które znajdowały się pod jego opieką. Ośiem z nich, według zeznań lekarza, pochowanych zostało w Louisville.

Dr. Noer umarł, wkrótce po złożeniu swoich sensacyjnych zeznań, a władze sądowe i policyjne przystąpiły do odkopania zwłok owych ośmiu ofiar lekarza i przeprowadzenia sekcji w celu wykrycia przyczyny ich zgonu. Sekcja wykazała jednak, że tylko wnętrzności jednej ze zmarłych zawierały ślady trucizny.

Wobec takich rezultatów obdukcji powstało przypuszczenie, że dr. Noer oskarżając siebie przed zgonem fałszywie o popełnienie przestępstwa, znajdował się w stanie niepożyteczności.

Anglja poprze projekt paktu wschodnio-europejskiego

Londyńskie echa wizyty min. Barthou

Londyn, 13. 7. (Pat). Minister spraw zagr. Simon złożył w dniu 13 bm. w izbie gmin deklarację rządu brytyjskiego, która wyjaśnił cel wizyty ministra Barthou w Londynie oraz poinformował izbę gmin o decyzji rządu brytyjskiego dokonania demarche w Berlinie i Rzymie ze wskazaniem w przyjacielski sposób na celowość wprowadzenia w życie francuskiego projektu wschodnio-europejskiego paktu o wzajemnej pomocy.

Oprócz demarche podejmowanych wprost w Berlinie i Rzymie celem pokonania trudności, wysuwanych w tych stolicach wobec projektu francuskiego, przedstawiciele dyplomatyczni Wielkiej Brytanji w Warszawie, Moskwie, Pradze, Rydze, Tallinie i Kownie zakomunikować mają rządowi, przy których są akredytowani, stanowisko Wielkiej Brytanji w tej sprawie. W poinformowanych kołach politycznych utrzymują, że demarche brytyjskie w Berlinie albo już nastąpiło w czwartek wieczorem, albo też nastąpi w piątek rano. Zamierzone jest bowiem dokonanie tego posunięcia i oznajmienie o nim opinii publicznej w takim tempie, aby kanclerzowi Hitlerowi, który wygłosił swoje przemówienie w piątek wieczorem w Reichstagu dać podstawę do udzielenia odpowiedzi Niemiec.

Tablica ku czci poległych Polaków w Bayonnie

Paryż, 13. 7. (PAT). Z inicjatywy towarzystwa przyjaciół Polski w Paryżu nastąpi w dn. 15 lipca w Bayonne wmurowanie płyty na cześć ochotników polskich bayończyków, którzy w mieście tem zapisałi się do szeregów armji francuskiej i polegli za Francję. Płyta ta zostanie umieszczona na pomniku poległych miasta Bayonne obok płyty czeskosłowackiej, hiszpańskiej i portugalskiej. Została ona przewieziona w lecie roku ub. z Polski przez panią Rose Bailly. Płyta ta pochodzi z pól raclawickich i opatrzona została tekstem następującym: „Ochotnikom polskim, wyszkolonym w Bayonne w r. 1914, którzy walczyli o ocalenie Francji i o wolność swojej Ojczyzny — wdzięczni Francuzi”.

Paryż, 13. 7. (PAT). W sobotę, dn. 14 lipca minister Barthou wyjeżdża do Bayonne, gdzie uczestniczyć będzie na uroczystościach odsłonięcia tablicy pamiątkowej ku czci poległych w szeregach francuskich Polaków. Tym samym pociągiem uda się do Bayonne ambasador Rzplitej Chłapowski.

Kara śmierci

na terrorystów nar.-socjalistycznych w Austrii

Wiedeń, 13. 7. (PAT). Wczoraj odbyło się pierwsze posiedzenie nowej rady ministrów, która obradowała nad skutecznym zwalczaniem teroru narodowo-socjalistycznego. M. in. rozpatrywano projekt ustawy przewidującej karę śmierci za posiadanie materiałów wybuchowych.

Przed wejściem w życie ustawy ogłoszony będzie krótki termin łaski dla wszystkich tych, którzy wydadzą materiały wybuchowe. Rada ministrów obradowała ponadto nad składem komitetu dla zwalczania aktów teroru, na którego czele stoi minister Fey.

Przed zawarciem umowy kompensacyjnej z Niemcami

Artykuły rolne z Polski wzamian za niemieckie maszyny

(o) Warszawa, 13. 7. (tel. wł.) Jak już donosiliśmy w Warszawie podjęte zostały rokowania polsko-niemieckie o umowę kompensacyjną. Suma obrotu handlowego pomiędzy Polską a Niemcami na zasadzie tej umowy obliczana jest na 30 milj. zł. Ze strony Polski przewiduje się w pierwszym rzędzie wywóz żyta, pszenicy, kartofli i inn. płodów rolnych. Niemcy zaś eksportować będą do nas przedewszystkiem maszyny i obrabiarki.

Wielkie nadużycia w przemyśle nafiarskim w Małopolsce Wschodniej

Główny winowajca zbiegł zagranicę

Lwów, 13. 7. (PAT). Prasa donosi o aresztowaniu czterech poważnych przemysłowców pod zarzutem milionowych nadużyć. Jeszcze w r. 1931 spółka akcyjna rafinerji i kopalni nafty dr. Seliga w Nadwórnej ogłosiła niewypłacalność. Pasywa wynosiły 10 milionów zł. Zarządcą masy konkursowej został mianowany adwokat Tannenbaum ze Stanisławowa. Adwokat ten wydzierżawił rafinerję i kopalnię przemysłowcom Taubemu i Petrankielowi, którzy przyjęli do eksploatacji kopalnię bogatych kupców Stanisława Szapira, Alstera i Senfelda. Z końcem roku ubiegłego dr. Selig zawiadomił sąd, że doszło do jego wiadomości, iż adwokat Tannenbaum nie spełnia należycie swoich zobowiązań.

Sąd odebrał przeto dr. Tannenbaumowi z arząd i powierzył go inż. Sulimierskiemu ze Lwowa, który w toku odbierania agend stwierdził olbrzymie braki i nadużycia i zawiadomił o tem sąd konkursowy. Sąd wezwał dr. Tannenbauma, lecz ten przedtem już zbiegł ze Stanisławowa i uciekł prawdopodobnie do Wiednia. Wysłano za nim listy gończe. Śledztwo objął sędzia do spraw nadzwyczajnej wagi dr. Rintel. Wczoraj sędzia Rintel polecił osadzić w areszcie śledczym, jak podaje prasa, przemysłowców Taubego oraz kupców Alstera, Szapira i Senfelda. Suma popełnionych nadużyć przekracza podobno milion złotych.

Trzej zdobywcy Atlantyku

Zdobywcy Atlantyku północnego bracia Adamowicze w towarzystwie zdobywcy Atlantyku południowego mjr. Skarżyńskiego na tle samolotu „Warsaw”.

Ludność polska, a gdańska „ustawa pracy”

Warszawa 13. 7. (Pat). W związku z wprowadzeniem w Gdańsku nowej ustawy, regulującej stosunki pracy na terenie W. M. Gdańska w najbliższych dniach rozpoczyna się w Gdańsku rokowania przedstawicieli rządu polskiego i senatu Wolnego Miasta Gdańska, dotyczące wykonania powyższej ustawy w stosunku do ludności polskiej w Gdańsku oraz w sprawie rynku pracy i pomocy dla bezrobotnych na terenie Rzpłitej Polskiej i W. M. Gdańska. W rokowaniach tych z ramienia rządu polskiego wezmą udział naczelnik wydziału w Min. Op. Społ. Skokowski jako przewodniczący delegacji oraz radca Grigorjew i radca Wengierow.

Strajk robotników rolnych w Poznańskim

(o) Poznań, 13. 7. (tel. wł.) W kilku majątkach pod Szamotułami w wojew. poznańskim wybuchł strajk robotników rolnych, którzy domagają się wypłacenia zaległych zarobków od mies. lutego.

Po zapewnieniu, że żądania strajkujących stanie się zadość, robotnicy wrócili do pracy. Do żadnych ekscesów nie doszło.

Wielki pożar fabryki w Niemczech

Berlin, 13. 7. (Pat). W czwartek wybuchł w fabryce papieru w Chemnitz groźny pożar, który zniszczył do cząstki komplekx zabudowań fabrycznych wraz z maszynami. Straty są olbrzymie.

Giełdy

GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA W BYDGOSZCZY

z dnia 12 lipca 1934 r.

Żyto 60 ton 13,50—13,25—13,50; pszenica 16,50—17,50; jęczmień: przem. 16,00—16,50; pastewny 15,25—15,75, zimowy 14,50—15,00; owies 13,75—14,25; mąka żytnia: gat. IA 0—55% wł. w. 22,00—23,00; gat. IB 0—65% wł. w. 21,00 do 22,00; gat. II 55—70% wł. w. 16,25—17,25; razowa 0—95% wł. w. 17,25—17,75; posłednia pon. 70% wł. w. 13,00—14,00; mąka pszenna: gat. IA 0—20% wł. w. 33,00—35,00; gat. IB 0—45% wł. w. 30,00—31,00; gat. IC 0—55% wł. w. 29,00—30,00; gat. ID 0—60% wł. w. 28,00 do 29,00; gat. IE 0—65% wł. w. 27,00—28,00; gat. IIA 20—55% wł. w. 25,00—26,50; gat. IIB 20 do 65% wł. w. 24,50—26,00; gat. IID 45—65% wł. w. 24,00—24,50; gat. IIF 55—65% wł. w. 19,50—20,00; gat. IIIA 65—70% wł. w. 17,50 do 18,50; gat. IIIB 70—75% wł. w. 14,50—15,00; razowa 0—95% wł. w. 20,00—21,00; otręby: żytnie wymiał stand. 38 t. 9,00—9,00—9,75; żytnie wymiał stand. do 10,00; pszenne miakkie stand. 10,25—11,00; pszenne średnie stand. 10,25 do 11,00; pszenne grube 10,50—11,25; rzepak zimowy 36,00—38,00; rzepak zimowy 34,00 do 37,00; mak niebieski 49,00—53,00; peluska 16,50 do 18,00; wyka 16,00—17,00; groch Folgera 18,00 do 21,00; łubin niebieski 9,00—9,50; łubin 261-ty 9,50—10,50; płatki ziemniaczane 16,00—17,00; makuch lniany 19,50—20,50; makuch rzepakowy 14,00—15,00; makuch słonecznikowy 16,00 do 17,00; wyłoki suszone 10,00—10,50.

GDANSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 12 lipca 1934 r.

Na gdańskiej giełdzie zbożowej panuje w dalszym ciągu tendencja słaba. Ceny za jęczmień wykazują tendencję zniżkową. Na pszenicę brak nabywców. Grochy poszukiwane tylko najprzedniejsze gatunki. Mąka pszenna 21.—gd., żytnia 16,50 gd. loco piekarnia w Gdańsku.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 12 lipca 1934 r.

Pszenica 17,25—17,50; inkarnałka 85,00 do 90,00

Ogólne usposobienie: spokojne.

GIEŁDA WARSZAWSKA — AKCJE

z dnia 12 lipca 1934 r.

Bank Polski 85,00—85½; Lilpop 9½; Starachowice 10,60.

Tendencja: przeważnie słabsza.

GIEŁDA WARSZAWSKA

Papiery wartościowe

z dnia 12 lipca 1934 r.

3% poz. budowlana 44½; 5% poz. konwersyjna 63½; 4% poz. premi. dol. 52½; 7% poz. stabiliz. 67½—67½—67,63; 8% l. z. T. Kr. Przem. Pol. 74½; 7% l. z. ziemskie dol. 44½ do 45,00; 4½% l. z. ziemskie 47½—48,00—47½; 8% l. z. ziemskie zlot. 43½—42½—43,00; 4½% l. z. m. Warszawy 63½; 5% l. z. m. Warszawy 69½, z 1933 r. 57½—57½—57½; 5% l. z. Czestochowy z 1933 r. 48½; 5% l. z. Piotrkowa z 1933 r. 46½; 6% obl. Warszawy 1926 r. VI. em. 55½—56,00; 6% obl. Warszawy 1926 r. VIII. i IX. em. 53½.

Tendencja dla pożyczek: niejednolita; dla listów: przeważnie mocniejsza.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

z dnia 12 lipca 1934 r.

Berlin 203,00, 204,00, 202,00; Holandia 358,85, 359,75, 357,95; Londyn 26,67, 26,80, 26,54; Nowy Jork telegr. 5,29½, 5,32½, 5,26½; Paryż 34,91, 35,00, 34,82; Praga 22,00, 22,05, 21,95; Sztokholm 137,55, 138,25, 136,85; Szwajcarija 172,43, 172,29, 172,05; Włochy 45,44, 45,56, 45,32.

Tendencja: niejednolita.

Na drodze do skutecznej walki z klęską pożarów

Nowa ustawa o ochronie przed pożarami

W listopadzie r. b. wejdzie w życie nowa ustawa o ochronie przed pożarami. Posiada ona doniosłe znaczenie zarówno dla mieszkańców miast jak i wsi. Klęski pożarów niszczące dobytek i mienie mieszkańców kraju z chwilą wprowadzenia w życie zarządzeń niniejszej ustawy będą mogły być zażegnane i zmniejszone do mało znaczących, sporadycznych wypadków.

Ustawa głosi zasadę, że każda gmina, zarówno miejska, jak i wiejska powinna posiadać własną straż ogniową, przynajmniej jedną, zależnie od potrzeb danej gminy i jej stanu liczbowego mieszkańców.

W gminach liczących poniżej 40 tys. mieszcz. powinny istnieć zasadniczo straż o c h o t n i c z e. Ponieważ gminy wiejskie nie osiągają zazwyczaj poziomu 40 tys. ludności, przeto po wsiach zasadniczo będą ustawiane tylko straż o c h o t n i c z e. Oczywiście, że jeśli na to pozwalają środki, to gmina może utworzyć nawet straż z a w o d o w ą. Jeżeli w gminie nie będzie utworzona straż o c h o t n i c z a, ani nie będzie zorganizowana straż zawodowa, to władze mają prawo utrzymać tam straż przymusową.

W miastach, liczących powyżej 40 tys. mieszcz. mają być utworzone straż zawodowe.

Ponadto ustawa przewiduje p r y w a t n e straż pożarne, które będą zobowiązane tworzyć na swoje potrzeby określone przedsiębiorstwa, zakłady oraz instytucje.

Wreszcie ustawa przewiduje o k r ę g o w e pogotowie pożarne. Organizacje te będą tworzone w celu zapewnienia pomocy tam, gdzie straż pożarna są niewystarczające lub gdzie ich brak. Okręgowe pogotowia pożarne będą tworzone przez kilka lub kilkanaście gmin, łączących się w tym celu.

W ten sposób cała Polska pokryje się gęstą siecią dobrze zorganizowanych oddziałów strażackich, których personel, jak i sprzęt techniczny będzie się stopniowo pomnażał w miarę wpływu potrzebnych na ten cel funduszy.

Członkowie straży i pogotowia pożarnych, zarówno ochotniczych jak i przymusowych, spełnią swą służbę bezpłatnie. Samo więc powołanie ochotniczych czy przymusowych straży względnie pogotowia nie obciążą gminy żadnymi wydatkami. Natomiast wydatki pociągać będą za sobą: zaopatrywanie straży w odpowiedni sprzęt ratunkowy oraz w środki potrzebne do używania tego sprzętu przy akcji ratowniczej, dostarczanie pomieszczeń dla pogotowia i stałych dyżurów straży, dla szkolenia ich oraz dla przechowywania sprzętu technicznego, urządzanie i utrzymywanie urządzeń sygnalizacyjnych oraz alarmowych, zapewnienie dla akcji ratunkowej dostatecznej ilości wody.

Ze względu na doniosłość akcji ratunkowej straż pożarne zostały uposażone w specjalne uprawnienia. A więc straż pożarne jadące do pożaru oraz podczas akcji gaszenia, mają prawo korzystać ze wszystkich dróg i gruntów prywatnych dla przejazdu, postoju i prowadzenia akcji ratunkowej. Przy przejazdach do pożaru i spowrotem straż pożarne (z wyjątkiem prywatnych i ochotniczych) mają prawo korzystać dla przewozu z wszelkich środków przewozowych (zarówno osobowych jak i towarowych) służących do utrzymania komunikacji publicznej, w razie gdy zwłoka grozi nie-

bezpieczeństwem, mają prawo zajmować nawet prywatne środki przewozowe. Kierowcy pojazdów straży pożarnych, jadący do pożaru, nie są obowiązani do przestrzegania dopuszczalnej szybkości, stosowania się do przepisów o wymijaniu i wyprzedzaniu. Wszyscy znajdujący się na drodze obowiązani są zawsze ustąpić się z drogi lub zatrzymać i pozostawić miejsce dla swobodnego przejazdu straży ogniowej. Za zużycie, zniszczenie, uszkodzenie lub utratę środków przewozowych, zwierząt pociągowych, narzędzi użytych przy akcji ratunkowej, należy się odszkodowanie. O odszkodowaniach tych orzekają władze administracyjne, którym należy zgłaszać pretensje najdalej w ciągu 30 dni.

Ustawa przewiduje również osobiste obowiązki, jakie w zakresie przeciwdziałania pożarom obciążają wszystkie osoby, przebywające w danej gminie. A więc każdy jest obowiązany: zezwolić na użycie środków, mogących służyć do

alarmu i sygnalizacji: zezwolić na użycie środków przewozowych wszelkiego rodzaju, potrzebnych dla przewozu straży pożarnych i ich sprzętu technicznego, ze zważaniem na umieszczenie na posiadanych nieruchomościach urządzeń i przyrządów przeciwpożarowych, udzielać bezpośredniej pomocy przy tłumieniu pożaru, udzielać pierwszej pomocy lub opieki w razie nieszczęśliwych wypadków z ludźmi, udzielać pomocy przy ochronie i zabezpieczeniu mienia; pełnić warty dzienne lub nocne dla ochrony przed powstaniem pożaru.

Niektóre z tych obowiązków będą mogły być zamieniane na świadczenia w naturze lub pełnione zastępczo przez inne osoby. Szczegółowe w tej mierze przepisy wyda Rada Ministrów. W każdym razie od powyższych obowiązków są między innymi wolni: niezdolni do pracy wskutek choroby lub ułomności fizycznej, matki, dzieci do lat 6, nieletni do lat 14 i osoby powyżej lat 60.

Księżę japoński Kaya na Zamku

Kuzyn Cesarza Japonii ks. Kaya z małżonką podczas wizyty u Pana Prezydenta Rzplitej. Na zdjęciu (od prawej w pierwszym rzędzie) Pan Prezydent, ks. Kaya, księżna Kaya, p. Marja Mościcka

Zyciorys p. Tadeusza Krychowskiego wiceministra spraw wewnętrznych

P. Tadeusz Krychowski urodził się w Lubelszczyźnie w r. 1892. Po ukończeniu Wydziału Prawnego Uniwersytetu w Moskwie z początkiem r. 1919 rozpoczyna pracę w sądownictwie, początkowo jako aplikant przy Sądzie Apelacyjnym w Warszawie. W marcu 1920 r. mianowany zostaje prokuratorem Sądu Okręgowego w Łomży, a od maja 1921 r. przechodzi na takie same stanowisko do Sądu Okręgowego w Łodzi.

W październiku 1927 r. zostaje mianowany prokuratorem Sądu Okręgowego w Sosnowcu, potem od stycznia 1931 r. przechodzi już jako

wiceprokurator Sądu Apelacyjnego do Nadzoru Prokuratorskiego w M-stwie Sprawiedliwości, gdzie niebawem obejmuje kierownictwo tego resortu, początkowo jako wiceprokurator Sądu Najwyższego, a następnie od października 1932 r. jako prokurator Sądu Najwyższego. Na tym stanowisku pozostaje do marca r. b., w tym bowiem miesiącu otrzymuje nominację na dyrektora departamentu karnego w M-stwie Sprawiedliwości.

P. wiceminister Krychowski został odznaczony krzyżem oficerskim „Polonia Restituta“.

„Regulamin“ dla ende radnych

Niejednokrotnie czytaliśmy w enuncjacjach pism endeckich, że członkowie organizacji prorządowych są krepowani w wypowiedaniu swych przekonań i że wszystko czynią na rozkaz.

Autorzy tych artykułów pisząc je, mają zamiar przestraszyć ludzi mało zorganizowanych przed wstępowaniem do organizacji prorządowych, gdzie członkowie według zdania endecków są ograniczani w swym postępowaniu i odgrywają tylko rolę pionków.

Rzecz jasna, że tylko ludzie ślepi mogą wierzyć fałszywym informacjom macherów endeckich.

I myślałby kto, że u endecków, którzy przedstawiają obóz prorządowy w fałszywym świetle, każdy członek ma pełną swobodę wypowiedania swych myśli, przekonań, postępowania i działania.

Tak nie jest. Bo oto jesteśmy w posiadaniu regulaminu, który przez władze partyjne Stronnictwa Narodowego został narzucony wszystkim ende radnym, zasiadającym w Radach Miejskich.

Regulamin ten składa się z 12 paragrafów, które rzucają jaskrawe światło na taktykę endecką.

Według par. 1, radni endeccy tworzą t. zw. Radziecki Klub Narodowy. Par. II. zobowiązuje wszystkich radnych do poddania się przepisom regulaminu. W myśl par. 4 ende radni obowiązani są czuwać, by wszystkie uchwały Rady Miejskiej szły po linii programu Str. Nar.

A więc nie po linii potrzeb gospodarczych, czy interesu danego miasta

Par. 6 postanawia, że wnoszenie interpelacji i umieszczanie pewnych spraw na porządku obrad Rady Miejskiej oraz stawianie pytań na plenum Rady dozwolone jest tylko za uprzednią zgodą Klubu.

Gdzież jest więc wasza swoboda i samodzielność pp. ende radni?

Par. 11 przewiduje „sankcje karne“, a mianowicie w razie niestosowania się do regulaminu któregośkolwiek z radnych, otrzymuje on odpowiednio upomnienie, a w razie trzykrotnego takiego upomnienia jest „zobowiązany“ złożyć mandat.

Tak w świetle prawdy wygląda wolność słowa i działania w łonie Stronnictwa Narodowego.

Z regulaminu wynika, jak na dłoni, że endeckom nie chodzi o dobro danego miasta i ogółu, lecz tylko o interes partii.

Pierwsza wycieczka Japońska do Polski

przybywa na zaproszenia Polsk. Akademi. Koła Przyjaciół Japonii wycieczka japońska, w skład której wchodzi:

dr. Kanamo Akiyama, prokurator Sądu w Tokio, dr. Kakuji Ikoda, sędzią Sądu w Tokio, prof. Inako Tanaka, profesor W. S. H. w Yamaguchi, prof. Kyuichi Sugyama, profesor Wyższej Szkoły Medycznej w Taihoku, prof. Seizo Nakao, profesor Wyższ. Instytutu Geologicznego w Sapporo przy Uniw. Cesarskim, Hitoshi Tokio, profesor Instytutu Górniczego Uniw. Cesarskiego w Sapporo, prof. Toyotaro Hida, profesor Wyższej Szkoły Technicznej w Fukuoka, profesor Shintaro Uda, profesor Wydz. Elektrotechnicznego Uniw. Cesarskiego w Sendai, dr. Daisuke Yamada, redaktor pisma „Osaka Asahi Shimbun“, dr. Tatsui Ishij, wyższy urzędnik rządu Formczy, Masaichi Nakamura, student Uniwersytetu w Berlinie, Taro Ito, student Uniw. w Berlinie, Koji Nakanishi, student Uniw. w Berlinie, Kenzo Nakanishi, prezes Tow. Naukowego w Bunkenkai i inni.

Zbiórka na P. C. K.

odbędzie się od 1 sierpnia do 15 września

Min. Spraw Wewnętrznych zezwoliło Polakom Czerwonemu Krzyżowi na zorganizowanie akcji zbiorczej w czasie od 1-go sierpnia do 15 września r. b. w postaci sprzedaży nalepek za pośrednictwem urzędów i agencji pocztowych.

GŁOSY I ODGŁOSY.

Wyścig „grubych ryb“ na Bałtyku

W jednym z pism francuskich ukazał się ostatnio artykuł przewodniczącego parlamentarnej komisji spraw zagranicznych p. Pawła Bastid, omawiającego politykę mocarstw europejskich wobec krajów bałtyckich. W artykule tym polityk francuski podnosi wielkie znaczenie Estonii, Łotwy i Litwy jako czynnika pacyfikacyjnego w Europie wschodniej, neglując jednocześnie, w sposób zgoła niepojęty, analogiczną rolę, przypadającą w udziale — i to w pierwszym rzędzie — Polsce. Dopiero z dalszych wywodów artykułu bije jaskrawa nieznanomość polskiej polityki zagranicznej ze strony autora, która tłumaczy wprawdzie, lecz bynajmniej nie usprawiedliwia zajętego przez niego stanowiska.

P. Bastid mianowicie zarzuca Polsce „niejasne“ intencje, które polegają na tym, że odrzuca projekty pacyfikacji lokalnej, wypowiadając się za ogólnymi gwarancjami bezpieczeństwa. Na zarzut ten „Gazeta Polska“ odpowiada w sposób następujący:

„Więc p. Paul Bastid poprostu nie wie że to Polska właśnie — w czasie, gdy wielkie mocarstwa łowiły szerokim niewodem „ogólne gwarancje bezpieczeństwa“ — sceptyczny i trzeźwy wypowiadała na to poglądy, szukając raczej rzeczy mniej generalnych, a za to możliwych do zrealizowania. P. Paul Bastid nie wie, że Polska nie tylko nie odrzucała „projektów pacyfikacji lokalnej“, ale przeprowadziła w tej dziedzinie akty tej doniosłości, jak pakt o nieagresji z Rosją, a następnie także pakt z Niemcami — że już nie będziemy wymieniać innych osiągnięć polityki polskiej z tego zakresu“.

W dalszym ciągu charakteryzując stosunki Polski do krajów bałtyckich, z któremi od zarania niepodległości związała się trwałymi więzami współpracy i przyjaźni, „Gazeta Polska“ dodaje:

„Gdy dziś zmieniła się moda... i dalekie potence stają do wyścigu o to, kto lepszym jest przyjacielem państw bałtyckich, kto na grubszym papierze zagwarantuje im ich niezawisłość, tak bohaterstwo wywalczoną i obronioną — cóż jest dziwnego lub dwuznacznego w powściągliwym uśmiechu, z jakim państwo Polska na ten wyścig? Zrozumieją napewno ten uśmiech nasi przyjaciele w Rydze i Tallinie; zrozumieją go napewno tak doświadczony mąż stanu, jak p. minister L. Barthou. Chcielibyśmy jednak bardzo, aby zrozumiał i ogół polityków francuskich. Być może, że doszliby wówczas do przekonania, że o zagadnieniu państw bałtyckich należy się u nas raczej po przyjacielsku informować, niż robić nam przykre grymasy; albowiem jest to zagadnienie będące integralną i pierwszorzędną częścią składową polityki polskiej od roku 1918 — a nie od 1934 r.“

Przedłużenie terminu nadsyłania prac

na 2 konkursy Polskiej Akademii Umiejętności

Polska Akademia Umiejętności podaje do wiadomości, że konkurs ogłoszony w r. 1933 z funduszu śp. Wł. J. Fedorowicza na tematy:

1) Studium porównawcze nad stanem pierwotnym a dzisiejszym jednego z większych zespołów leśnych Polski.

2) Opracować metodę tępienia raką ziemniaczanym w glebie bez jej zatrucia.

z terminem zgłaszania prac do dnia 31 grudnia 1934 r. zostaje przedłużony do dnia 31 grudnia 1935 roku. Ogłoszenie o przyznaniu nagród nastąpi na publicznym uroczystym posiedzeniu Polskiej Akademii Umiejętności w czerwcu 1936 r.

Rozporządzenie porządkowe Wojewody Poleskiego o Miejscu Odosobnienia

Wojewoda Poleski Wacław Kostek-Biernacki polecił rozwinąć na terenie województwa poleskiego następujące rozporządzenie:
Rozporządzenie porządkowe Wojewody Poleskiego z dnia 2 lipca 1934 r. o zakazie zbliżania się do Miejsca Odosobnienia w Berezie Kartuskiej, fotografowania go oraz porozumiewania się z osobami, osadzonymi w tem Miejscu Odosobnienia.

Na podstawie art. 108 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) oraz upoważnienia Wydziału Wojewódzkiego z dnia 26 stycznia 1934 r. (uchwała Nr. 665) zarządzam, co następuje:

§ 1. Zabrania się osobom nieuprawnionym:
a) przekraczania linii, oznaczonej ogrodzeniem z drutu przed parkanem Miejsca Odosobnienia;
b) fotografowania Miejsca Odosobnienia oraz osób w niem osadzonych; c) porozumiewania się w jakiegokolwiek formie z osobami, osadzonymi w Miejscu Odosobnienia.

§ 2. Przekroczenie przepisów niniejszego rozporządzenia podlega na zasadzie art. 111 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19. I. 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) ukaraniu w drodze administracyjnej grzywną do 500 złotych, lub aresztem do 14-tu dni, albo obu tym karom łącznie.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Wojewoda Poleski:

Wacław Kostek-Biernacki

Pozatem p. Wojewoda Poleski wydał do mieszkańców województwa obwieszczenie następującej treści:

Na podstawie Dekretu Pana Prezydenta z dnia 17 czerwca 1934 r. zostało utworzone w Berezie Kartuskiej, pow. Pruszyca, Miejsce Odosobnienia dla przytrzymanych burzycieli porządku i bezpieczeństwa.

Ostrzegam mieszkańców okolicznych i przyjezdnych obywateli przed jakimkolwiek usiłowaniem nawiązania stosunków z osadzonymi

Polska jednym z najważniejszych czynników w Europie

Wychodzący w Turynie dziennik „Stampa” omawia politykę zagraniczną Polski stwierdzając, że Polska posiada świadomość swej siły i że jest jednym z najważniejszych czynników w Europie powojennej, z którym należy się liczyć niezależnie od różnych koncepcji politycznych.

Prokurator Pressard mordercą radcy Prince'a?

Wczoraj odżyła na łamach dzienników paryskich sprawa morderstwa radcy Prince'a.

Syn zabitego ogłosił wywiad w dzienniku „Le Jour”, w którym wyraźnie oskarża prokuratora Pressarda i jeszcze jedną osobę, której nazwisko narazie zachowuje w tajemnicy o zamordowanie radcy Prince'a. Oskarżenie to syn zabitego popiera twierdzeniem, że między jego ojcem a prokuratorem Pressardem od dłuższego czasu toczyła się zażarta walka.

Echa puczu wojskowego na Litwie

Z Kowna donoszą, że śledztwo w związku z puczem wojskowym z 7 czerwca zostało ukończone. Poza 3 osobami cywilnymi i Waldemarasem, co do których zapadł już wyrok, stwierdzono udział w zamachu 103 oficerów: 22 zdegradowano i usunięto z armii, 46 przeniesiono do rezerwy.

Pozatem wytoczono sprawę przed sądem wojennym b. szefowi sztabu Kubelinasowi, zastępcy lotnictwa wojskowego oraz zastępcy dowódcy pułku huzarów za roztępiłą bezczynność oraz sabotaż.

Złoty tron Kandy

W posiadaniu króla W. Brytanji znajduje się l. zw. złoty tron Kandy, który został po zdobyciu Ceylonu przez Anglików przewieziony do Londynu.

Tron ten pochodzi z XVII wieku; wyrzeźbiony kunsztownie z drzewa, inkrustowany złotem, tron podtrzymywany jest przez rzeźbione z kryształu górskiego smoki o ametystowych oczach. Tron należał do króla Kandy, najmocniejszego władcy na wyspie Ceylon. Zabrał go Anglik w r. 1815, a obecnie król Jerzy V postanowił go zwrócić Ceylończykom.

Trzeci syn króla, książę Gloucester, który udał się w podróż do Indji, wiezie ze sobą na okręcie historyczny tron, który ofiaruje jako prezent królewskiej zarządcy pałaców w Colombo, stolicy obecnej Ceylonu.

z pominięciem administracji Miejsca Odosobnienia, pomagania im w ewentualnych usiłowaniach nawiązania kontaktu z osobami poza Miejscem Odosobnienia, pomagania im w ewentualnych przygotowaniach ucieczki, lub w samej ucieczce, oraz przed wszelkimi czynnościami, sprzeciwiającymi się przepisom o Miejscu Odosobnienia.

Winni popełnienia powyższych czynów będą surowo karani w przepisanej drodze administracyjnej, a nadto mogą być zamknięci w Miejscu Odosobnienia jako zagrożający spokojowi i bezpieczeństwu publicznemu, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karno-sądowej.

Wojewoda Poleski:
Wacław Kostek-Biernacki

Od Mossulu do Oceanu Indyjskiego... wizja Panarabizmu

Obydwa władcy — Jemenu i Hedżasu — po krótkotrwałej wojnie zawarli pakt wieczystej przyjaźni.

W tej wyjątkowej dla klimatu arabskiego uroczystości rolę głównego pośrednika, a nawet arbitra odegrał Wielki Mufti Jerozolimy (zwierzchnik religijny mahometan). Obydwa państwa. Ką mocą tego taktatu przelewają część swoich praw zwierzchnich na wspólne instytucje reprezentacji zagranicznej, skarbowości, jurysdykcji i t. d.

W skończonym do niedawna święcie arabskim coś się wykruwa co budzi przedewszystkiem zaniepokojenie w Londynie, a także w stolicach innych wielkich mocarstw kolonialnych. Przed ich oczyma wstaje wizja ogromnego niebezpieczeństwa dla potęgi ich władztwa zamorskiego — wizja Panarabizmu. Od Mossulu do Oceanu Indyjskiego, od Tygrysu i Eufratu po wybrzeża atlantyckie Marokka rozciąga się jedno wielkie morze ludów arabskich, gorących jak samum, lotnych jak piaski Sahary, mnogich ni- by gwiazd firmamentu. Szedziestu milionom wyznawców Proroka — głos z Minaretu jerozolimskiego przewodzi w doczesnej wędrówce ziemskiej, w drodze do rajskich ogrodów Nieśmiertelnego.

I zgorączkowane żądzą walki sfanatyzowane tłumy wyznawców prawdziwego Boga, do wczoraj jeszcze wzajem się wyrzynające z Jego imieniem na ustach — dzisiaj posłuszne głosowi zastępcy Mahometa łączą się w wspólne watahy, by może jutro ruszyć na wojnę świętą przeciw bluźniercom Allaha.

Trzech kochanków 14-letniej Anny Niesłychany wypadek moralnej zgnilizny

O strasznym upadku moralnym i zgniliznie, panującej wśród niektórych rodzin, świadczy dosadnie przytoczony poniżej fakt. Oto 20-letni Paweł Skowronek od dłuższego już czasu dopuszczał się czynów nierządnych na 14-letniej Annie W. ze Świętochłowic. Gdy policja dowiedziała się o tem, spisała doniesienie do prokuratury, aresztując jednocześnie Skowronka. W czasie dochodzeń ustalono, iż 14-letnia

Anna utrzymywała stosunki miłosne ze swym 17-letnim bratem Rudolfem oraz 20-letnim wujem Jerzym Pysznym z Świętochłowic. Na polecenie sędziego śledczego dr. Kublińskiego wszystkich trzech kochanków 14-letniej panny osadzono w areszcie śledczym. Odpowiadać oni będą przed sądem za nierząd z niepełnoletnią swą bliską krewną.

Anna utrzymywała stosunki miłosne ze swym 17-letnim bratem Rudolfem oraz 20-letnim wujem Jerzym Pysznym z Świętochłowic. Na polecenie sędziego śledczego dr. Kublińskiego wszystkich trzech kochanków 14-letniej panny osadzono w areszcie śledczym. Odpowiadać oni będą przed sądem za nierząd z niepełnoletnią swą bliską krewną.

Rozwody — kopalnia złota dla skarbu Republiki Kuby

Zaany reporter paryski, Geo London, pisze w „Le Journal” a propos nowego prawa rozwodowego, które weszło w życie na wyspie Kuby:

Kryzys ekonomiczny, który grasuje na całym świecie, pobudził wiele krajów do wyszukiwania różnych sposobów ożywienia przemysłu turystycznego. Kuba wpadła na pomysł oryginalny, nie wyeksplloatowany jeszcze gdzieś indziej. Jej biura propagandy turystycznej nie wychwalają zalet i uroków oatoki Manzanillo, czy też pięknych widoków na stokach Sierra Maestra. Niel Kuba spodziewa się przyciągnąć

turystów za pomocą swego nowego prawa o rozwodach, które pozwala zblazowanym małżonkom uciec od siebie w jak najkrótszym czasie bez wszelkich kłopotów.

Nie ulega wątpliwości, iż chodzi tu o Amerykanów, których napływ wzbogacił kilka miast pogranicznych w Meksyku, posiadającym również liberalną ustawę o rozwodach. Potrzeba jest matką wynalazków. Kuba nie może już czerpać dawnych zysków z wywozu cukru, szuka więc kompensaty w dziedzinie przemysłu rozwodowego.

W kilku wierszach

Na ementanzu gminy żydowskiej w PADERBONN w Westfalji niezłani sprawcy obalili w ciągu nocy 54 nagrobki. Władze policyjne wezwały ludność, miejscową do współdziałania w wyjaśnieniu tego zjawiska.

Nowy pożar lasu wybuchł w pobliżu miejscowości saskiej SCHEUNO. Pastwą ognia padło około 700 ha drzewostanu. W płomieniach zginęła także duża ilość zwierzyny.

Znany anarzysta NIEMIECKI poeta i literat Erich Muehsam, który od czasu objęcia władzy przez partję narodowo-socjalistyczną do chwili obecnej znajdował się w obozie koncentracyjnym popełnił samobójstwo przez powieszenie.

W czerwcu liczba radiosłuchaczy NIEMIECKICH zmniejszyła się o blisko 42 tys. i wynosi obecnie około 5 milionów 360 tys.

W pierwszym półroczu 1934 r. wydano w NIEMCZECH 295 nowych ustaw Rzeczy i rozporządzeń.

Wczoraj na dworzec poczdamski w BERLINIE odstawiono karetkami policyjnymi licznych więźniów pod silną eskortą. Kordon policji nie dopuszczał publiczności na dworzec. Krząta pogłoski, że były to osoby aresztowane w związku z wypadkami 30 czerwca rb., które obecnie zostały skierowane do obozu koncentracyjnego w Lichterfelde.

W LONDYNIE wznowione zostały rozmowy pomiędzy morskimi rzeczoznawcami brytyjskimi i francuskimi. Głównym tematem dyskusji jest rozmiar pancerników. Rzeczoznawcy francuscy proponują budowę pancerni-

„Zamach na państwo trzeba okupić karą śmierci”

Hitler o spisku „katylinarnym”

Włoska „Gazette del Popolo” ogłasza wywiad z kanclerzem Hitlerem, który oświadczył, że spisek „katylinarny” został zdławiony ostatecznie. Nikt nie będzie mógł mieć złudzeń co do możliwości powtórzenia spisku. Masy ludowe nie miały z tym spiskiem nic wspólnego.

Kanclerz oświadcza dalej, że usiłował wielokrotnie przywołać do porządku ludzi, którzy walczyli przy jego boku w ciągu lat 12. Jeszcze przed bardzo niedawnym czasem Hitler odbył przeszło 5-godzinną rozmowę, w której starał się przekonać jednego z przywódców późniejszej rewolty, że droga, na którą wkroczył, oddala go odeń fatalnie. Ale ani napomnienia, ani przekonywania nie zdążył się na nic.

Z kolei kanclerz, nawiązując do niektórych głosów prasy zagranicznej, oświadczył, że występując bez litości przeciwko buntownikom, działał w interesie humanitaryzmu oraz w obronie wszystkich rodzin niemieckich. Gdyby bowiem rewolta w Wiessee osiągnęła swe cele, wówczas płakałoby dziś w Niemczech nie 10 lub 12 kobiet lecz dziesiątki tysięcy. Przeciw poczuciu ludzkości wystąpili ci, którzy chcieli pograżyć kraj w chaosie wojny domowej. Niewątpliwie po pierwszym, udanym zamachu nastąpiłyby dalsze.

„W grę wchodziły losy całych Niemiec — mówił na zakończenie kanclerz Hitler. — Przykład dany przezemnie udowodnił, że zamach na państwo trzeba okupić karą śmierci. Kto grzeszy przeciw państwu, wie teraz, co go czeka. Ktokolwiek chce wykorzystać w sposób antypaństwowy dla celów osobistych lub partykularnych władzę jaką posiada dla budowy państwa lub obrony rewolucji, ten będzie miał ściętą głowę. Los ten spotka każdego bez względu na to, jak daleko zaszedł i bez względu na to, jak wielką jest jego władza, którą otrzymał odemnie”.

POKOJE

czyste, wygodne i ciche z wodą bieżącą i telefonami

w Warszawie,
ulica Chmielna Nr. 31
obok Dworca Centralnego

poleca tanio

Zarząd
Hotelu Royal.

Walka Hiszpanii z faszyzmem

Z Madrytu donoszą, że policja dokonała rewizji w stowarzyszeniach partji faszystowskiej. Znalaziono większe zapasy broni oraz bombę o wielkiej sile, wagi ponad 5 kg. Dokonano około 50 aresztowań, m. in. zatrzymano posłów Jose de Rivera i Adolfa Quesara, których po przesłuchaniu zwolniono z aresztu.

W wielu miastach na prowincji wykryto materiały wybuchowe i 10 bomb. W miejscowości Badajoz policja wykryła skład materiałów wybuchowych. Stwierdzono, że maszyny piekielne sporządzał sekretarz jednego z syndykatów robotniczych, któremu dynamitu dostarczał delegat robotniczy na giełdę pracy. Dokonano kilkunastu aresztowań wśród działaczy socjalistycznych.

Nie chce podzielić losu Amanullaha

Drogocenne prezenty szacha perskiego dla Kemala

Szach perski ofiarował w prezencie Kemalowi paszy dywan, którego przygotowanie zajęło dziesięć lat pracy. Małżonki przewodniczącego parlamentu i prezesa rady ministrów otrzymały każda po brylantach wagi 14 karatów. Pozatem złożył szach wielką sumę do dyspozycji rządu na cele dobroczynne.

Podczas swego pobytu w Stambule i Ankarze, szach prosił o nieurządzanie na jego cześć żadnych uroczystości publicznych, aby naród perski nie myślał, że władca pojechał do Turcji dla zabawy i przyjemności.

Podział tu widać przykład Amanullaha, którego popularność uciepiała tak bardzo w Afganistanie z powodu rozrywek, w których brał on udział w czasie słynnej podróży po Europie.

Odkrycie archeologiczne w Cyrenajce

W Cyrenajce, w okolicy Baniel El Asgia, został odkryty ciekawy grób, wykuty w skałę, prawdopodobnie jeden z licznych, które muszą się znajdować w tem miejscu. Odkrycie to jest bardzo ważne, gdyż ściany wewnętrzne tego wykutego w skałę grobu są pokryte różnymi malowidłami, których kolory bardzo dobrze się zachowały. Malowidła wyobrażają postacie wojowników, kobiet, jak też kwiaty i owoce.

Nieznane listy Napoleona I.

Podczas prac, wykonywanych przy uporządkowaniu gmachów w Kremlu w Moskwie, została odkryta kasetka, zawierająca zbiór listów Napoleona I. w liczbie trzydziestu sześćdziesięciu, z roku 1812 W kasetce znajdowały się również plany strategiczne cesarza.

Przemysł, Handel, Rolnictwo, Przemiosło, Finanse

Rolnictwo i praca na pierwszym planie poczynań rządu

Sześć rządu prof. Kozłowski zapowiedział na odprawie prezesów rad wojewódzkich i sekretarjatów powiatowych Bloku Bezpartyjnego intensywne zajęcia się kompleksem aktualnych zagadnień na dwóch odcinkach: rolniczym i robotniczym. Zapowiedź ta wywołała głębokie poruszenie w społeczeństwie i stała się punktem wyjścia ożywionej dyskusji w opinii publicznej.

Otóż przypomnieć trzeba, że w okresie od maja r. 1926 do momentu załamania się koniunktury gospodarczej, a więc do chwili przełomu w dziedzinie gospodarze, który miał miejsce pod koniec r. 1929 i z początkiem 1930 — rządy pomajowe z wielkim poczuciem odpowiedzialności i niemięszą energią interesowały się sprawami stanu rolniczego i robotniczego. To też czteroletni okres „prosperity”, jaki przypadł po maju 1926 wyzyskały rządy na bardzo intensywną pracę. Wiemy przecież, że — jeśli chodzi o położenie rolnictwa — w tych latach na polu parcelacji czy komasacji, w dziedzinie ustawodawstwa rolniczego i w praktycznym podniesieniu kultury rolnej w Polsce zdziałano stokroć więcej, niż w poprzednich 8-miu niemal latach rządów przygodnych większości. Wiemy też, że jeśli chodzi o płace robotnicze, o uporządkowanie ustawodawstwa socjalnego, o wyzwolenie pracownika z tyranii czy to wielkokapitalistycznej czy partyjnej — zdziałali rządy pomajowe do chwili kryzysu bardzo wiele. Kwestja płac była bowiem w Polsce i zabagniona i chaotyczna i nierzadko na samowoli oparta. Rząd od razu przystąpił do uzdrowienia tych stosunków i w krótkim czasie zdołał płace robotnicze podnieść do europejskiego poziomu.

POD TCHNIENIEM KRYZYSU.

Alé potem przyszedł kryzys. Przez świat cały przeciągnęła straszna fala, zmieniająca gruntownie koniunkturę, wnosząca ze sobą spadek produkcji, barjery celne, walkę o eksport, widmo bezrobocia... Następstwa nie dały długo na się czekać i w Polsce... Wysięk rządu musiał być przedwzrostkiem skierowany na linie defensywnej: na obronę budżetu państwa, waluty, aktywności bilansu handlowego... Zagadnienia te tak absorbowaly umysł i tyle wymagały nakładu energii — iż mowy być już nie mogło o kontynuowaniu w tej rozpiętości i z dotychczasowym rozmachem zagadnień, dotyczących spraw rolniczych i robotniczych. Nie znaczy to oczywiście, aby o nich zapomniano. Bynajmniej. Zając się niemi przyszło również bardzo intensywnie, ale w innym zgoła kierunku: ochronnym. Przyszło stosować środki obrony, walczyć z bezrobociem i bezdomnością, z pauperyzacją rolnika i robotnika. Ale główny wysięk musiał być skierowany na zagrożone okopy państwa, jako całości, na uchronienie budżetu przed narostem deficytu, na uchronienie złotego przed wstrząsami, na utrzymanie przewagi wywozu nad przywozem, słowem na te wielkie fundamenty naszego życia gospodarczego, do których nie wolno było dopuścić sił rozkładowych, działających na całym świecie.

Wiemy, że wysięk ten ukoronowało powodzenie. Wiemy, że przebyliśmy przeszło czteroletni okres kryzysu bez poważniejszych wstrząsów i bez uszczerbku dla naszej struktury gospodarczej. I że wreszcie osiągnęliśmy pewną stabilizację, doczekaliśmy się pierwszych przejawów poprawy. I oto w chwili, gdy ukazują się pierwsze sygnały zmiany koniunktury na lepsze — rząd powraca do ponownego podjęcia przerwane go kryzysem dzieła: naprawy sytuacji rolnika i robotnika.

Te właśnie pierwsze planowe elementy znajdujemy w enuncjacji premiera Kozłowskiego, podanej do wiadomości działaczy Bloku Bezpartyjnego jako program, który rząd zamysla zrealizować w najbliższej przyszłości i do których już teraz czyni poważne przygotowania.

DWA PROBLEMY.

A przygotowania te muszą nastąpić po bardzo gruntownych przemyśleniach i obliczeniach, gdyż przecież jasnym jest, że nawrót do roku 1929, a więc pewnego rodzaju „retitutio ad integrum” jest niemożliwa.

Wszystkie zagadnienia gospodarze pod wpływem zmiany cen, warunków pracy, stosunków kredytowych itd., uległy takim przeobrażeniom, iż przygotowania obecne o-przeć się muszą na innych zgoła normach: uwzględnić bowiem muszą i szczyby, zadane przez kryzys i nową zupełnie koniunkturę, w której trzeba będzie wcielić w życie nowe zagadnienia programowe.

Jakie one będą?

W dziedzinie rolniczej wysunie się, jako naczelne zagadnienie przywrócenie zdolności dochodowej małych i średnich gospodarstw rolnych. Uczynić to będzie można pod warunkiem oddłużenia warsztatów, które przez kryzysową zniżkę cen zboża i produktów hodowlanych wpadły w nadmierne długi. Tam zaś gdzie takie oddłużenie okazało się niemożliwe, bo nie prowadzące do uzdrowienia warsztatu — przez oddanie

go w inne ręce, przez stworzenie w miejsce jednego butwiejącego gospodarstwa szeregu mniejszych, ale zdrowych, zdolnych do życia warsztatów.

W dziedzinie zaś spraw robotniczych największym i najważniejszym zagadnieniem będzie: zatrudnienie, dostarczenie pracy ludziom, skazanym przez następstwa kryzysu na przymusowe bezrobocie, a więc wbrew swej woli pasorzytującym na organicznym społecznym, obniżającym zatem konsumpcję wewnętrzną i mnożącym skutkiem tego katastrofę niskiej produkcji.

W tym kierunku zmierza obecna inicyjatywa rządu, który — jak już zaznaczyliśmy — pierwsze oznaki poprawy koniunktury gospodarczej wyzyskać zamierza przede wszystkim na odcinku, społecznie najważniejszym, bo mającym ulżyć doli rolnika i robotnika.

Wzrost polskiej ekspansji eksportowej na rynki pozaeuropejskie

W wywozie towarów polskich zagranicę utrzymuje się nadal tendencja zmniejszania dostaw na rynki krajów europejskich, a natomiast zwiększania ekspansji eksportowej na rynki pozaeuropejskie.

W ciągu pierwszych pięciu miesięcy rb. 89,7 proc. ogólnego wywozu z Polski skierowane zostało do krajów europejskich, zaś 10,3 proc. do krajów pozaeuropejskich, podczas gdy w tym samym okresie roku ubiegłego stosunek procentowy kształtował się następująco: kraje europejskie były odbiorcą 92,7 proc. całego eksportu polskiego, zaś kraje zamorskie — 7,3 proc.

W porównaniu z analogicznym okresem ujawniło się procentowe zmniejszenie dostaw towarów polskich do Anglii, Danii, Francji, Holandji, Norwegii, Rumunii, Szwajcarii i Rosji Sowieckiej, natomiast wzrost dostaw do Estonji, Finlandji, Jugosławji, Hiszpanji, Niemiec i Włoch.

Z krajów pozaeuropejskich procentowe zwiększenie dostaw towarów polskich wykazują: Brazylja, Chile, Chiny, Egipt, Indie Brytyjskie, Kolumbia, Meksyk i kraje Środkowej Ameryki, Palestyna, Stany Zjednoczone A. P. oraz Unja Południowo-Afrykańska.

Światowy eksport masła w r. 1934 Eksport polski wzrósł ośmiokrotnie

Według obliczeń, przeprowadzonych przez Międzynarodowy Instytut Rolniczy w Rzymie, światowy eksport masła w ciągu pierwszych czterech miesięcy rb. wyniósł 189,9 tys. ton, wzrastając w porównaniu do analogicznego okresu roku ub. o 14 tys. ton.

Największym eksporterem była w tym okresie Nowa Zelandja, na drugim miejscu Danja, na trzecim — Australia, przyczem eksport z

tych krajów przekraczał 45 tys. ton. Eksport Holandji wyniósł 10 tys. ton, Szwecji — 7 tys. Finlandji 3,5 tys., Łotwy — 3,6 tys.

W ciągu wspomnianych pierwszych 4 miesięcy roku ub. eksport z Polski wyniósł 454 ton, podczas gdy w analogicznym okresie roku ub. Polska wywoziła jedynie 56 ton. W ten sposób eksport masła z Polski wzrósł blisko ośmiokrotnie.

Wiadomości gospodarcze

Krajowe

WYJAZD PREZESA BANKU POLSKIEGO DO FRANCJI.

Z dniem 10 lipca rozpoczął urlop wypoczynkowy prezes Banku Polskiego dr. Władysław Wróblewski, który spędzi swój urlop we Francji w jednej z miejscowości kuracyjnych. Na czas nieobecności, obowiązki prezesa pełnić będzie wiceprezes Banku b. min. skarbu p. Jan Piłsudski.

DALSZE UKŁADY KONWERSYJNE W ROLNICTWIE.

Na ostatnim posiedzeniu komitetu konwersyjnego przy Banku Akceptacyjnym, zatwierdzono blisko 1.430 układów na kwotę 2.250 tysięcy złotych.

Łącznie z dotychczas zatwierdzonymi, ogólna ilość układów konwersyjnych wyraża się cyfrą — 47.637 na sumę — 85.705 tysięcy złotych.

USTALENIE KURSU PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH SKŁADANYCH DO DEPOZYTU.

W „Monitorze” z dnia 10 bm. ukazało się obwieszczenie ministra skarbu, ustalające kurs, podług którego mogą być przyjmowane papiery wartościowe przez władze i urzędy państwowe jako wadja przy przetargach oraz jako kaucja na zabezpieczenie wszelkiego rodzaju umów.

RADA INTERESENTÓW IZBY HANDLOWEJ POLSKO-LACIŃSKO-AMERYKAŃSKIEJ.

Dla skoordynowania swej pracy z zainteresowanymi i stworzenia platformy bliższego z nimi kontaktu, Izba Handlowa Polsko-LaciŃsko-Amerykańska w Warszawie powołała do życia radę interesentów, w której będą uczestniczyli przedstawiciele najpoważniejszych przedsiębiorstw i organizacji gospodarczych.

MOŻLIWOŚCI ZBYTU NA RYNKU HOLENDERSKIM.

W chwili obecnej istnieją widoki dostawy na rynek holenderski desek dębowych heblowanych do wyrobu mebli. Firmy eksportowe polskie, które interesują się możliwością zby-

tu wspomnianych gatunków desek, winny w możliwie najszybszym czasie zgłosić się do Państwowego Instytutu Eksportowego, Warszawa, Elektoralna 2.

DOSTAWY ARTYKUŁÓW DRZEWNYCH DO EGIPTU.

Państwowy Instytut Eksportowy posiada zgłoszenie firmy egipskiej, która interesuje się importem z Polski dykt oraz płyt posadzkowych drewnianych. Blizsze informacje: Państwowy Instytut Eksportowy.

Zagraniczne

DEFICYT KOLEI AUSTRIACKICH.

Rada zarządzająca kolei austriackich ogłosiła bilans za rok 1933, ustalając niedobór kolei na sumę 85.600.000 szylingów. Nadmienić należy, że deficyt na rok 1932 wynosił 101.300 tys. szyl.

WZROST PRODUKCJI ALUMINIUM W ITALJI.

W pierwszych pięciu miesiącach bieżącego roku produkcja aluminium w Italji wyniosła 4760 ton wobec 3849 ton w tym samym okresie roku 1933. Jednakże eksport tego metalu obniżył się ogromnie, gdyż w pierwszych czterech miesiącach rb. wywieziono tylko 243 ton aluminium, wartości 2.13 milionów lirów, wobec 3.198 ton wartości 20,9 milionów lirów, wywiezionych w tym samym czasie w roku ubiegłym.

OPLATY IMPORTOWE W BRAZYLJI.

W Brazylji ogłoszona została nowa taryfa celna, która miała wejść w życie niezwłocznie. Obecnie jednak na podstawie miarodajnych wyjaśnień władz brazylijskich stwierdzić należy, że nowa taryfa wejdzie w życie w stosunku do wszystkich towarów, znajdujących się w brazylijskich urzędach celnych, dopiero z dn. 1 września rb.

WZROST WYWOZU MASŁA LITEW-SKIEGO.

Z Kowna donoszą: Według urzędowych danych eksport masła litewskiego za 6 miesięcy rb. zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem r. ub. o około 20 proc. i wyniósł 3.943 ton.

Stan zasiewów w Niemczech

Według oficjalnego sprawozdania przebieg pogody w lipcu był dla stanu zasiewów nie-sprzyjający, z uwagi na upały i posuchę. Sporadyczne opady nie wystarczyły do poprawienia niepomyślnego stanu zasiewów. Stan ten jest naogół lepszy, o ile chodzi o ciężkie grunty, gorszy natomiast o ile chodzi o zasiewy na gruntach lżejszych. Zboża ozime wytrzymały posuchy lepiej niż jare. Owies najwięcej ucierpiał od posuchy. Okopowe dość powszechnie ucierpiał od nocnych przymrozków. Siano i koniczyna przedstawiają się znacznie gorzej niż w poprzednich latach.

W ciągu lipca nastąpiło poważne pogorszenie stanu zasiewów w Niemczech. Szczególnie niepomyślny jest stan łąk, koniczyn, owsa i pszenicy jarej.

Ceny bekoniów w Anglii

W tygodniu ubiegłym na rynku angielskim panowała tendencja żywa w zakresie zbytu bekoniów. Notowania uległy — zwłaszcza na giełdzie Manchesterze — podwyżce, tam bowiem znajdowało się mniej towaru, aniżeli na rynku londyńskim.

Notowania rynkowe obniża w dalszym ciągu towar angielski, który jest niewspółmiernie wysoko notowany, a natomiast jakością swą, jako towar zbyt tłusty, nie odpowiada zapotrzebowaniu konsumentów.

Na giełdzie londyńskiej notowano w dniu 7-m lipca r. b. bekoni polski z wysokości 73 do 81 szyl. w zależności od gatunku. Ceny na giełdzie w Manchesterze wynosiły od 75 do 81 szyl.

Dalsza niżka bawełny

Ostatnie dni przyniosły na rynkach światowych dalszą wyżkę cen surowej bawełny. Składają się na to, zdaniem agentów bawełnianych w pierwszym rzędzie postąpienia Roosevelta w dziedzinie polityki walutowej, dotyczącej srebrnego pokrycia oraz polityki Roosevelta, forsującego z całą bezwzględnością ograniczenia przestrzeni uprawnej.

Gdyby restrykcje te przeprowadzone zostały istotnie w projektowanym zakresie, wówczas zbiory bawełny na podstawie dotychczasowych danych nie powinny przekraczać 12 milionów bel. t. j. o 2 miliony mniej, aniżeli w sezonie zeszlaznym.

Nie będzie dewaluacji franka

Obie izby francuskie przyjęły w ostatecznym brzmieniu rządowy projekt ustawy o reformie podatkowej we Francji. W czasie dyskusji nad projektem w senacie minister finansów Germain Martin oświadczył, iż Francja nie pójdzie na dewaluację franka, lecz dążyć będzie do unormowania wewnętrznej sytuacji gospodarczej przez zniżkę cen.

Rząd wypowiedział się kategorycznie przeciwko dewaluacji, ponieważ Francja zmuszona jest importować surowce zagraniczne, które przy deprecjacji franka kalkulowałyby się drożej, co, oczywiście, spowodowałoby zwiększenie rozpiętości cen artykułów rolnych i przemysłowych, powodując niebezpieczne wstrząsy na rynku wewnętrznym.

Przesyłek zaliczeniowych nie można wysłać do Niemiec

Koleje niemieckie zawiadomiły telegraficznie władze polskie, że od 10 lipca 1934 r. począwszy, graniczne stacje niemieckie nie będą przyjmowały do przewozu takich przesyłek nadchodzących z poza Niemiec do stacji, leżących na terenie Rzeszy Niemieckiej, które są obciążone zaliczkom lub zaliczeniami. W związku z tem zarządzeniem kolei niemieckich, stacje P. K. P. otrzymały polecenie nieprzyjmowania tego rodzaju przesyłek, adresowanych do odbiorców w Niemczech.

Wydane polecenie ma na celu uchronienie polskich sfer handlowych od możliwych strat, które mogłyby łatwo powstać wskutek zatrzymania przesyłek na granicy.

Strona 9-ta

Schicht wyrabia również „Mydło Biały Jeleń”

Dowiadujemy się, że firma Schicht, oprócz znajdujących się już w handlu gatunków mydła, wyrabia również nowe mydło „Biały Jeleń”. Jest to pełnowartościowe jędrne mydło, które dzięki swej łagodności i przyjemnemu zapachowi, nadaje się zarówno do prania bielizny, jak i do mycia całego ciała.

Sanatorium im. ś. p. Michaliny Mościckiej

Sanatorium im. ś. p. Michaliny Mościckiej, pod Krasnobrodem, którego poświęcenie odbyło się w tych dniach przy udziale Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Straszny wypadek zatrucia sardynkami w Bydgoszczy

Ojciec i matka walczą ze śmiercią — Syn po kilkunastogodzinnych męczarniach zmarł

Spółczesność Bydgoszczy wstrząśnięta została wczoraj wiadomością o strasznym wypadku zatrucia sardynkami rodziny Klewiczów, zamieszkałej przy ul. Terasy nr. 8 na Szwedero-wie.

Zajście miało przebieg następujący:

Małe mieszkanie na parterze domu mieszka przy ul. Terasy nr. 8 zamieszkiwała rodzina Klewiczów.

Głowa domu, 57-letni Jan Klewicz, piekarz z zawodu, pracował w cukierni i piekarni p. Gabryela, przy ul. Gdańskiej.

Zarobek tygodniowy Jana Klewicza wynosił 13. Ze szczupłej tej pensji musiała utrzymać się cała rodzina składająca się z żony 50-letniej Franciszki oraz synów 28-letniego Waltera, 19-letniego Franciszka, 14-letniego Paula i 9-letniego Kazimierza.

Ciężka dola rodziny Klewiczów uległa ostatnio pewnej poprawie, gdyż 19-letni Franciszek otrzymał zatrudnienie w wytwórni lodów p. Grzegorskiego przy ul. Bernardyńskiej.

Biedny chłopak zaczynał swoją pracę codziennie o godz. 6-tej rano. Na śniadanie zjadał normalnie 2 kromki suchego chleba i wracał dopiero wieczorem, posilając się znowu suchym kawałkiem chleba. Obiadu wogóle nie jadł, gdyż nie miał na to pieniędzy. Wychudzony i zbledzony chłopak zwrócił wreszcie swym mizernym wyglądem uwagę p. Grzegorskiego.

Na zapytanie swego szefa, Franciszek Klewicz oświadczył szczerze, że w domu nie ma co włożyć do ust, gdyż z 52-złotowego zarobku miesięcznego ojca, 20-złotych idzie na komornę, a reszta pozostaje na wyżywienie licznej rodziny p. Grzegorski, współczując niedoli biednego młodzieńca i jego rodziny, wręczył mu pudełko sardynek, przybiecując równocześnie dalszą pomoc materialną. Ucieszony łaskawym poparciem szefa, Franciszek Klewicz wrócił wieczorem do domu, mówiąc o wszystkim matce.

Działo się to we wtorek, dn. 10 bm. Po powrocie do domu chłopiec zabrał się do spożycia sardynek, w czym pomagała mu głodna matka. Na zakończenie tej „uczty” zjawił się również ojciec, który spożył resztki sardynek.

W środę rano Franciszek oraz matka odczuli bole głowy, które tłumaczyli niewyspaniem. Nie zrażając się więc tem, Franciszek Klewicz udał się do firmy, a po chwili stał na miejscu swojej zwykłej pracy, na rogu przy Halii Targowej przy ul. Podwale.

Matka tymczasem, nie mogąc znieść dłużej bólu głowy, poszła do sąsiadów i pożyczyla 20 groszy na zakupienie kropli. Po zażyciu kropli bóle nie ustawały, a nawet zwiększyły się, dlatego też Klewiczowa położyła się do łóżka. Po chwili nastąpiła gwałtowna torsja i wówczas biedna kobieta zrozumiała, iż uległa zatruciu sardynkami. Niezwłocznie wysłała 28-letniego Waltera do Franciszka celem skontrolowania jego stanu. Franciszek trzymał się dzielnie na swym posterunku i nie chciał w żaden sposób, mimo nalegań brata, powrócić do domu. Walter wrócił do matki i spostrzegł z przerażeniem, iż traci ona chwilami przytomność.

W chwili odzyskania świadomości Klewiczowa nakazała Walterowi powtórnie pobiec po Franciszka i siłą sprowadzić go do domu. Teraz Walter zastał brata już w stanie prawie bezprzytomnym. Zmartwiony Walter odprowadził brata przy pomocy kilku przechodniów do domu, poczem pobiegł po lekarza.

Wszyscy doktorzy, do których przybiegł biedny Walter z prośbą o pomoc dla matki i brata, wręcz odmówili, tłumacząc się brakiem czasu oraz tem, iż ul. Terasy nie należy do rejonu

ich działalności, wyznaczonej przez Ubezpieczalnię Społeczną.

A tymczasem brat i matka, pozostawieni na łaskę i niełaskę losu, dostali okropnych torsyj, z ust zaczęła im ciec piana; oboje, wjąc się wśród strasznych bólów, gryzli palce rąk, wólając o pomoc. Bezsilny Walter pobiegł wówczas do ojca, pracującego — jak już wspomnieliśmy — przy ul. Gdańskiej w cukierni p. Gabryela, chcąc zawiadomić go o okropnym wypadku.

Tutaj ze zgrozą dowiedział się Walter, iż ojciec leży bezprzytomny już od kilku godzin.

Była już godz. 18.30.

Przerażony i dotknięty strasznym nieszczęściem bliskich Walter Klewicz, za namową innych, wezwał karetkę Pogotowia Ratunkowego, najpierw do matki i brata, a później do ojca.

W lecznicy miejskiej zaczęto ratować zatrutych. Nie można było jednak żołądki ofiar poddać wypompowaniu, gdyż — jak stwierdzono — zarazki trucizny znalazły się już w

SS „Pułaski“ wiezie z Ameryki kilka wycieczek polskich

Polski statek transatlantyczny „Pułaski” wypłynął w dniu 6 lipca br. z Nowego Jorku do Gdyni, wioząc na pokładzie: 442 pasażerów, 76 worków poczty i 109 ton towarów.

„Pułaskim” przybywa do Polski 21 delegatów na 2-gi Zjazd Polaków z Zagranicy pod kierownictwem p. F. Świetlika, 19 delegatów na Zlot Młodzieży pod kierownictwem p. Adama Gutorskiego, 20 zawodników na Igrzyska Olimpijskie Polaków z Zagranicy pod przewodnictwem p. Franciszka Jablonki, 10 studentów

pod przewodnictwem p. Marjana Grochala, 8 dziennikarzy pod przewodnictwem p. Józefa Przydatka, oraz wycieczka Związku Polskich Żydów.

Pozatem wśród pasażerów jada pp.: Teodor Andrice, wydawca „Cleveland Press” i Katarzyna Wolnar z Instytutu Narodowego w Cleveland.

Przyjazd statku do Gdyni spodziewany jest dn. 16 bm.

Harcerze rozpoczęli pracę przy budowie Bazyliki Morskiej

Drużyna Harcerzy imienia Kilińskiego z Brześcia n. Bugiem rozpoczęła pracę przy budowie Bazyliki Morskiej w Gdyni. 30 ogorzonych chłopców z zawiniętymi rękawami z łopa-

tami w dłoni zabrało się do robót ziemnych w miejscu, gdzie ma stać Bazylika Morska.

Każdy harcerz pracować będzie 6 godzin, Drużyna da więc razem 200 godz. ofiarnej pracy. Przed rozpoczęciem robót harcmistrz Bolesław Polkowski, inicjator tej akcji zgłosił gotowość harcerzy do pracy wobec członków Komitetu Budowy Bazyliki z p. kpt. Chlebowskiem na czele. Członkowie Komitetu z uznaniem przyjęli inicjatywę i ofiarną pracę młodych harcerzy.

Przykład godny naśladowania niewątpliwie spowoduje dalsze zgłoszenia do pracy nie tylko harcerzy, lecz innych organizacji miejscowych i zamiejscowych, przebywających na wycieczkach. Dowiadujemy się, że Drużyna Harcerzy ze Śląska, obozująca w Gdyni w najbliższych dniach przystąpi do pracy.

Instytut Naukowy Rzemieślniczy projektowany jest przy Związku Izb Rzemieślniczych

Sprawa rozwoju rzemiosła, która w ostatnich czasach specjalnej nabiera u nas wagi i aktualności, stała się ostatnio specjalną troską czynników miarodajnych. Na jej marginesie porusza się od niedawna zagadnienie stworzenia specjalnej instytucji, powołanej do wyświetlania różnych kwestyj z rzemiosłem polskim związanych.

Mowa tu o projekcie stworzenia Instytutu Naukowego-Rzemieślniczego przy Związku Izb Rzemieślniczych. Instytut ten, który byłby organem doradczym Związku Izb Rzemieślniczych, jako naczelnego organizacji w Polsce, miałby na celu prace naukowe nad podniesieniem: technicznym, gospodarczym i oświatowo zawodowym rzemiosła przez badanie: 1) warunków i potrzeb technicznych produkcji, 2) warunków i potrzeb obrotu towarowego, 3) warunków i potrzeb kredytowych, 4) warunków możliwości organizacyjnych, 5) warunków postępu gospodarczego, kulturalnego i oświatowo-zawodowego.

Pociąg popularny z Torunia na „Zlot gwiazdzisty” do Inowrocławia

W związku ze złotem gwiazdzistym awjonek do Inowrocławia, który odbędzie się w niedzielę, dnia 15 bm. uruchomiony zostanie specjalny pociąg popularny z Torunia do Inowrocławia. Pociąg odjeżdża z Torunia w niedzielę o godz. 8.10 rano, wraca zaś do Torunia o godz. 22.15.

Bilet w obie strony kosztować będzie zł. 1,90 jest on jednakże ważny tylko na wymieniony pociąg popularny. Bilet uprawnia jednocześnie do bezpłatnego wstępu na koncert.

Szubin

— Półkolonje dla dzieci. Staraniem Związku Pracy Obywatelskiej Kobiet, przy wydatnym udziale p. redaktora Jana Riemera, utworzono w szubińskiej szkole powszechnej półkolonje dla dzieci biednych rodzin miasta. Dziećmi opiekuje się p. Grzesińska.

— Zebranie Zw. Weteranów Powstań Nar. Koło Szubin odbyło się onegdaj w lokalu p. M. Fierfasowej. Zebraniu przewodniczył p. nacz. Snusz.

— Wręczenie dyplomów zasługi Pożyczki Narodowej. Onegdaj w sali sejmikowej Wydziału Powiatowego odbyło się uroczyste wręczenie odznak pamiątkowych i dyplomów tym, którzy przyczynili się do sukcesu, jaki odniosła Pożyczka Narodowa na terenie pow. szubińskiego.

W uroczystości wzięli udział przewodniczący powiatowego Komitetu Pożyczki Narodowej p. Szulczewski z Chwaliszewa, starosta powiatowy p. Dąbrowski, nacz. Urzędu Skarbowego p. mgr. Onyszkiewicz i in.

Wręczenie odznak i dyplomów poprzedziło przemówienie przewodniczącego p. Szulczewskiego, który w krótkich słowach skreślił przebieg pracy nad zbiórką P. N. oraz podał jej wyniki, a następnie podziękował zebrany za ich bezinteresowną, obywatelską współpracę.

Odnaczone zostały osoby ze sfer ziemian-skich, przemysłowych, handlowych, rzemieślniczych i urzędniczych.

Aresztowanie „fabrykantki aniołków” w Bydgoszczy

Czy Klara Pintz jest winna śmierci Friedy Schramm?

Władze policyjne w Bydgoszczy ujęły w dniu wczorajszym i osadziły w więzieniu przewencyjnym Klarę Pintz, zam. przy ul. Nakielskiej 51.

Aresztowana pozostaje pod ciężkim zarzutem dokonywania niedozwolonych zabiegów na młodych mężatkach i pannach.

Zabiegi te udawały się przez dłuższy okres czasu, a „fabrykantka aniołków” zarabiała niezgorzej, pobierając od klientek tytułem honorarium po kilkadziesiąt zło-

tych. Pintzowa nie przyznaje się do inkryminowanych jej czynów.

Afera ta pozostaje w ścisłym związku ze śmiercią 24-letniej Friedy Schramm, która — jak obszernie donosiliśmy — zakończyła życie wskutek zakażenia krwi, wynikłego przez nieostrożne i nieumiejętne spędzenie płodu.

Blizsze szczegóły tej afery trzymane są narazie w tajemnicy.

Groźna katastrofa motocyklowa w Bydgoszczy

Motocyklista zranił 9-letniego chłopca i uciekł

Na narożniku ul. Krasieńskiego i ul. Gdańskiej zderzyli się wczoraj około godz. 15-tej dwa motocykle. Jeden motocykl z przyczepką P. Z. 45305, skręcał z ul. Gdańskiej na ul. Krasieńskiego. Z drugiej strony nadjeżdżał motocykl, nieprzepisową stroną jeździ. Wskutek tego nastąpiło zderzenie. Motocykl, jadący z ul. Krasieńskiego ku ul. Gdańskiej, wpadł na

trotuar, raniąc przechodzącego 9-letniego Edwarda Jakubczaka, zam. w barakach dla bezdomnych przy ul. Drewnickiego. Drugi motocykl został uszkodzony. Motocyklista po wypadku dodał gazu i uciekł nierozpoznany.

Ofiarę opatrzono w szpitalu miejskim. Dochodzenia w toku.

Konkurs na najlepszego konia dorożkarskiego

Łódzkie Towarzystwo opieki nad zwierzętami zorganizowało konkurs na najlepiej utrzymanego konia dorożkarskiego. Konkurs wzbudził duże zainteresowanie nie tylko wśród dorożkarzy ale i społeczeństwa łódzkiego. Do konkursu stanęło kilkadziesiąt dorożek. Zdjęcie nasze przedstawia zwycięską dorożkę, która w konkursie zajęła pierwsze miejsce. Ciekawą inicjatywą Łódzkiego Tow. Opieki nad Zwierzętami winny się zainteresować i inne miasta.

Dzień

w Toruniu

sobota
14
lipca

Kalendarzyk rzym.-kat.

Piątek Anakleta p., Małg. p. — Sobota Bonawentury Dk

REPERTUAR KIN:

LIRA — Gloria.
ŚWIATOWID — 14 lipca
PALACE — Żółty książę, Rewja „Jak to
Ialki“.

**TEATR NARODOWY
W TORUNIU**

Tel. kasy 900 dyr. Józef Cornobis Sezon 1933/34

REPERTUAR

W piątek, dnia 13 bm. teatr nieczynny

W sobotę, dnia 14 bm. o godz. 20-tej

„PREZ Z MĘŻCZYZNAMI“

Krotochwila w 3 akt. Engla i Horsta

W niedzielę, dnia 15 bm. o godz. 16-tej

Przedstawienie popołudniowe

ostatni raz

„PROCES ROZWOJOWY“

Komedja w 3 akt. S. Garrick'a

Ceny niższe

W niedzielę, dnia 15 lipca o godz. 20-tej

„PREZ Z MĘŻCZYZNAMI“

Krotochwila w 3 akt. Engla i Horsta

**Informator
dla przyjezdnych**

w Toruniu

Polecamy restauracje i kawiarnie

Dwór Artusa, restauracja o najwykwintniejszej
kuchni na Pomorzu. — Dancing.

„DO GRACJANA“ róg Szerokiej i Szczytnej
Restauracja o zdrowym i smacznym domo-
wym jedzeniu.

Najlepsza okazja Kupna:

Browar i Słodownia Kobylepole, filja Toruń,
Czerwona Droga 35, tel. 312. Piwa, porter,
limonady, woda sodowa.

B. Hozakowski, ul. Mostowa 28, tel. 45 — Naj-
lepsza i najtańsza Herbata — Nasiona —
Cebulki kwiatowe.

Najstarszy i Pierwszy Polski Zakład Optyczny
Franciszek Seidler, Toruń. Optyk i banda-
żysta. Obok poczty. Staromiejski Rynek 16.
Telefon 574. Dostawca dla Kas Chorych, klin-
k ocnych i dla wojska.

RADJO-odbiorniki — akcesoria — warsztat
reparacyjny — instalacje — ładownia aku-
mulatorów, Gonczewicz, Chełmińska 12.

Schwenkgrub — Radio, ul. Łazienna 17. —
Aparaty — części.

Z miasta

— **Bacność kupcy.** Zorganizowane ku-
piectwo pomorskie organizuje w miesiącu
sierpniu 8—10-dniową wycieczkę handlowo-
przemysłową do Niemiec. Wycieczka ma
zwiększyć ważniejsze ośrodki gospodarcze Rze-
szy, jak Berlin, Wrocław, Kolonie, Lipsk itp.
Ogólny koszt wycieczki wyniesie około zł 200.
Ze względu na ożywienie się stosunków han-
dlowych, liczny udział zainteresowanych po-
żądany. Piśmienne zgłoszenia należy składać
do dnia 16 lipca r. b. w sekretariacie Korpo-
racji Kupców Chrześcijańskich przy ul. Ze-
glarskiej nr. 1. w godzinach od 8-mej do 13-tej.

— **Pielgrzymkę do Częstochowy** organizuje
Stowarzyszenie Mężczyzn Katolickich Parafji
św. Jana w Toruniu w dniu 4. sierpnia. Zgło-
szenia przyjmuje i informację udziela kancle-
rja parafji św. Jana, Toruń, ul. Zeglarska 16.
cięż skarbnik stowarzyszenia p. Jan Nowak —
skład kolonjalny, ul. Szczytna 20. Koszt po-
droży w obie strony wynosi zł 14.—. Zamiej-
scowowi przy dojeździe do Torunia i zpowrotem
korzystają z 70 proc. zniżki.

— **Francuskie święto narodowe.** W dn. 14
bm. o godz. 8.30 rano w kściele św. Jana od-
prawiona zostanie z okazji narodowego święta
francuskiego uroczysta Msza św., zakupiona
przez agenta konsularnego Francji w Toruniu
toruńskie Towarzystwo polsko-francuskie.

— **Wycieczka Oddziału Żeńskiego Zw. Strze-
leckiego** statkiem do Ciechocinka odbędzie się
w niedzielę, dnia 15 bm. Wyjazd o godz. 8-me-
rano z przystani „Vistula“ 4736

— **Zabawa sokolic toruńskich.** Żeńskie
gniazdo sokole urządza w najbliższą niedzielę
15 bm. swą letnią zabawę ogrodową w „Ti-
voli“. Przygotowania do zabawy są w pełnym
toku. Zarząd i komitet zabawy dokładają
wszelkich starań, ażeby wszystkim gościom
nobył na zabawie jak najwięcej przyjemności.
Mamy nadzieję, że bratnie gniazda Sokole,
tak również i pokrewne organizacje tłumnie
pośpieszą na zabawę „Sokolic“, nie tylko za-
manifestować swe sympatie dla ruchu Sokole-
go, lecz również spędzić kilka wesołych
chwili. Wieczorem na salach „Tivoli“ spotka-
nie towarzyskie z zabawą taneczną. 4816

— **Z urzędu stanu cywilnego.** 12 bm. zawar-
li związek małżeński: Zbigniew Mitzner z
Anną Golde, siodlarz Paweł Welnowski z
Anną Kowalską z domu Melerska i murarz
Brunon Górny z Febronją Kowalską; zgłosz-
ł: Edmund Wardaliński (córka); zmarli:
Witold Weiner, lat 6 i Minna Klatt,
lat 33

— **Zamach samobójczy.** Wczoraj usiłowała
popelnić samobójstwo przez napięcie się esen-
cji octowej służąca Wiktorja Tomaszewska,
zamieszkała w Toruniu przy ulicy Piekary 16.
Odstawiono ją karetką pogotowia do szpitala
miejskiego. Stan jej jest groźny. Powodem
targnięcia się na życie jest porzucenie jej
przez narzeczonego.

— **Oszust w roli studenta Uniwersytetu
Lubelskiego.** Pewien osobnik, podający się za
Edwarda Jankowskiego, studenta Uniwersyte-
tu Lubelskiego i legitymujący się pismami
Bratniej Pomocy Studentów Uniwersytetu Lu-
belskiego, odwiedza różne urzędy i instytucje,
prosząc o poparcie rozsprzedaży książek na
dochód Bratniej Pomocy. Okazuje się, że Ed-
ward Jankowski jest oszustem, a posiadana
przez niego legitymacja i pisma Bratniej Po-
mocy są sfalszowane.

— **Z teatru.** Dzisiaj w piątek, dnia 13 bm. z
powodu wyjazdu zespołu do Inowrocławia —
teatr nieczynny. W sobotę, dnia 14. bm. o godz.
20-tej krotochwila w 3 akt. Engla i Horsta p.
t. „Prez z mężczyznami“.

**P. O. S. widomym znakiem tężyzny fizycznej
Apel do mieszkańców Torunia**

Kiedy Państwo, chcąc wyróżnić ludzi hartu
fizycznego, ludzi zdolnych w każdej chwili do
obrony kraju, wprowadziło Państwową Odznakę
Sportową, wszyscy, których los nie obdarzył fi-
zyczną ułomnością, stanęli w szeregach zdoby-
wających P. O. S. Wzruszający był widok,
kiedy ludzie w sile wieku, ludzie, którzy jeszcze
nie zapomnieli kontuzji, otrzymanych w czasie
walk o Niepodległość, stanęli wspólnie o P.
O. S. Starzy zawstydzała zniechęcała mło-
dzież.

Minał entuzjazm, przysłał słomiany ogień
polski, P. O. S. idzie w zapomnienie. Jeszcze
raz poraz zabłyśnie stylowy orzełek w podkowie
wieńca laurowego, lecz większość mężczyzn nie-
stety woli w klapie tużurka nosić maskoty o-

**Wilno — Toruniowi
ofiarowało piękny album pamiątkowy**

Jak już obszernie pisaliśmy, w ostat-
nich dniach czerwca wyjechała z Pomo-
rza do Wilna sztafeta samochodowa, któ-
ra zawiózła stolicy Ziemi Wschodnich
hold miast pomorskich. Pomieściły liczne-
mi adresami holdowniczymi znajdował się
również adres Torunia.

Przed kilku dniami prezydent miasta
Wilna p. dr. Maleszewski, w imieniu Za-
rządu Miasta, nadesłał na ręce Zarządu
Miasta Torunia podziękowanie za adres
holdowniczy oraz piękny album pamiąt-
kowy. Album ten, bogato oprawny, z złotym
napisem: „Wilno“, zawiera 40 wspaniałych
fotografii wykonanych przez znany w całej
Polsce zakład fotograficzny

Jana Bułhaka, które przedstawiają wido-
ki miasta i jego zabytków.

Na pierwszej stronie albumu umiesz-
czona została następująca dedykacja:

„Sławnemu miastu Toruniowi, dzisiej-
szej stolicy drogiej Ziemi Pomorskiej w
serdecznej podzięce za wyrażone uczucia
braterskiej łączności podczas odwiedzin
naszego miasta przez Automobilklub Po-
morski w dniu 1 lipca 1934 r., skromny
ten upominek ofiarowuje w imieniu Za-
rządu Miejskiego w Wilnie

Prezydent miasta Wilna:

(—) Dr. Maleszewski.“

Album Wilna zostanie przekazany bi-
bliotece muzeum miejskiego.

Prace organizacyjne w Teatrze Ziemi Pomorskiej rozpoczęte

Zgodnie z zaleceniem Ministerstwa W.
R. i O. P., onegdaj miejska komisja teatral-
na, a wczoraj Zarząd Miasta uchwalili od-
dać kierownictwo teatru toruńskiego p.
Władysławowi Brackiemu, który ze swej
strony zaprosił do współkierownictwa w
dziale administracyjno - finansowym p.
Stefana Kordowskiego.

W związku z ostatecznym załatwieniem
sprawy przyszłego sezonu w teatrze toruń-
skim, który — jak już donosiliśmy — roz-
szerzy swą działalność na całe Pomorze i
nosić będzie w związku z tem nazwę Te-
atru Ziemi Pomorskiej, p. Wł. Bracki wy-
jeżdża do Warszawy, by rozpocząć tam
prace nad skompletowaniem zespołu arty-
stycznego i omówić z poszczególnymi au-
torami sprawy repertuarowe.

**Z zebrania Tow. Rolniczego
powiatu toruńskiego**

W ub. niedzielę odbyło się w gmachu Staro-
stwa posiedzenie Tow. Rolniczego powiatu to-
ruńskiego. Przewodził p. prezes Adamecyk.
Po złożeniu sprawozdań z których m. inn. wy-
nika, że finansowy stan Towarzyst. znacznie się
poprawił, a w kasie znajduje się przeszło 2 tys.
zł. gotówki, przystąpiono do omawiania aktual-
nych zagadnień gospodarczych, przy czem głów-
ny nacisk kładziono na kwestję przywrócenia
rentowności gospodarstw rolnych.

Następnie dokonano wyboru delegatów do
Rady Wojew. P. T. R. w osobach pp. Czarnec-
kiego, Zachara, Szczepkowskiego i Smóła. Na
zakończenie uchwalono wysłać telegram holdo-
wicy do p. Min. Rolnictwa Poniatowskiego.

P. Wojewoda Raczyński w Bydgoszczy

Wczoraj około godz. 12 bawił w Byd-
goszczy w przejeździe Wojewoda poznań-
ski p. Roger Raczyński.

Pan Wojewoda odwiedził w charakterze
prywatnego gościa nowego starostę bydgo-
skiego p. Stefanickiego, poczem wyjechał
samochodem do Gościeradza do znanego
artysty - malarza p. Wyczółkowskiego.

**Informator
dla przyjeżdżających
do Bydgoszczy**

Odjazd nocny z Bydgoszczą

Toruń—Warszawa 237 6.50 8.05 9.57 12.54
13.55 15.30 15.58 18.01 19.58 21.35 (tran-
zytowy) 23.16

Tczew—Gdańsk—Gdynia 0.40 3.10 3.56 5.50
7.35 12.06 12.13 12.59 13.13 15.36 17.17
20.03 20.10

Kościerzyna—Gdynia 8.13 15.45
Rynkowo 16.10 20.25 (w niedzielę i święta
od 20 V — 2 IX.)

Nakło—Piła 0.01 6.15 10.35 14.45 19.46

Unisław—Brodnica 4.55 8.11 13.45 16.10 21.50
Inowrocław—Poznań 2.35 3.50 6.20 11.45
13.40 16.28 18.10 20.40 22.25 23.15

Wągrowiec—Poznań 5.00 10.32 13.26 18.54
Inowrocław—Karsznice—Herby Nowe 13.40
23.15

Restauracje i Kawiarnie:

Restauracja i Cukiernia Berendt Wyborowa
kuchnia wysmienite ciastka.

Gdzie i co kupić

„Dekora“, Skład artykułów dekoracyjnych, Te-
lefon 226 Bydgoszcz, Gdańska 22, Dywany

*Dzień
w Bydgoszczy*

— **Dyżur nocny aptek** pełnią od dn. 9—15
bm. Apteka Centralna, ul. Gdańska 27, tel.
9-94 i Apteka pod Lwem, Okole, ul. Grun-
waldzka 37, tel. 1-91.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Odmęt ulicy“.
APOLLO: „Tajemnica rodu Lebonon“
„SOS“
BAŁTYK: „Znak Żaby“.
KRISTAL: „Nibelung“.
MARYSIENKA: „Profesor w kabarecie“.
REWJA: „Adjutant Jego Wysokości“.

Kalendarz zebrań

— **Zebranie Zrzeszenia Rodaków z Warmii,
Mazur i Ziemi Malborskiej,** odbędzie się w dniu
15 bm. o godz. 16 Pod Orlem. Ze względu na
rocznicę plebiscytową uprasza się o liczne
przybycie. Goście mile widziani.

— **Związek właścicieli małych nieruchomości
przy BBWR — Szubin,** Zebranie właścicieli
domów w Szubinie w niedzielę, dnia 15. 7. br.
o godz. 14 w lokalu p. Alwina w Szubinie z
referatem p. Sarnowickiego z Bydgoszczy.

— **Związek właścicieli małych nieruchomości
przy BBWR — Jachcice,** Zebranie nadzwyczajne
w sobotę dnia 14. 7. br. o godz. 19 w
lokalu p. Orezykowskiego.

Z miasta

— **Na wycieczki morskie** od zł 40, zgłosze-
nia przyjmuje i wszelkich informacji udziela te-
lefonicznie nr. 764 i osobiście Pol. Tow. Krajow-
znawcze, Nowy Rynek 1. Na miejscu: plany
statków, prospekty i deklaracje.

— **Egzamin dla kierowców samochodowych
i motocyklowych w Bydgoszczy** odbędzie się w
końcu miesiąca lipca br. Blizszych informacji
udziela kierownictwo kursów samochodowych
Zygmunta Kochańskiego Bydgoszcz, ul. 3 Ma-
ja 20a, tel. 11-85

— **Czyje rzeczy?** W Zarządzie Miejskim w
Bydgoszczy — Oddz. Porządku Publicznego —
złożono następujące znalezione przedmioty: 2
obrączki ślubne, zegarek męski, medal 10-lecia.
klucze, torebkę dziecięcą z zawartością, piłkę
i części do maszyny rolniczych, 1 parę butów
męskich, torebkę damską, paczkę z zawartością,
parasol damski, portmonetkę z zawartością
oraz worek kartofli i torbę z zawartością. Pra-
wo własności należy zgłosić w wymienionym
urzędzie, ul. Grodzka 25 pokój 19.

— **Sprostowanie.** W n-rze wczorajszym w
wiadomości o — aikach z zawodów strzelecko-

liczniczych Poczтового P. W. zakradł się błąd.
Tytuł tej informacji powinien brzmieć: „Pię-
kne wyniki pomorskiego P. P. W. w Warsza-
wie“, a nie K. P. W., jak mylnie podano.

— **Tenisowe mistrzostwo Polski** w Byd-
goszczy, dnia 15 lipca rozegrane zostaną
mistrzostwa międzyklubowe pomiędzy Byd-
goskim Klubem Sportowym i AZS-em poznań-
skim na kortach B. K. S. przy ul. Staszica.
Barw AZS-u bronić będą p. Jaśkowiakówna,
oraz znane rakiety w Polsce pp. Beldowski i
Warmiński, — z ramienia BKS-u wystąpią:
p. Bielawska, Kamiński i Laszkiewicz. Gry za-
pewniają się bardzo ciekawie, gdyż wynik
spotkania zadecyduje o mistrzostwie tenisowym
w okręgu poznańsko - pomorskim. Początek
gier o godz. 9 rano.

— **Pomorski Związek Kręglarzy.** Wycieczka
projektowana w ub. niedzielę, dn. 8 bm. nie
odbyła się z powodu niepogody. Druga wy-
cieczka odbędzie się w przyszłą niedzielę, dn.
15 bm. do Fordonu autobusem. Zbiórka człon-
ków i gości o godz. 10.45 przy Resursie Kupie-
ckiej, poczem odjazd autobusem o godz. 11-tej.
W Fordonie uczestnicy wycieczki wezmą u-
dział w rozdaniu nagród tamt. Klubu Kręglar-
rzy.

— **Co, komu i gdzie?** Idek Janina, zam.
przy ul. Sienkiewicza nr. 13, zgłosiła kradzież
2 butli win wartości 60 zł. Czerniewicz Zofja,
zam. przy ul. Pomorskiej nr. 42 zgłosiła kra-
dzież ubrania męskiego, płótna białego, róż-
nej bielizny i galanterji. Sprawcą okazał się
Mańczak Stanisław, bez stałego miejsca za-
mieszkania. Mańczaka aresztowano.

**10-lecie Zw. Podoficerów Rezerwy
w Bydgoszczy**

zaszczyci swą obecnością gen. R. Górecki

Związek Podoficerów Rezerwy, kolo w Byd-
goszczy obchodzi w dniu 15 bm. uroczystość
swego dziesięciolecia. Program rozpoczyna się u-
roczystą Mszą św. w kościele św. Trójcy, po-
czem nastąpi złożenie wieńca na grobie niezna-
nego Powstańca Wielkopolskiego oraz defilada.

Na uroczystości popołudniowe składają się
imprezy sportowe, jak marsz 10 km. oraz strze-
lanie małokalibrowe i koncert w ogrodzie strzel-
nicy przy ul. Toruńskiej. Wstęp bezpłatny. Wie-
czorem zabawa taneczna na salach strzelnicy.

Najważniejszą jednak częścią obchodu będzie

uroczysta akademja w „Strzelnicy“ o godz. 11.30
przed południem.

Na program akademji składają się m. in.
prezmówienia władz związkowych, państwowych
i wojskowych. Wybór przyjdum, odczytanie hi-
storji kola, spiew chóru itd.

Protoktorat naj obchodem 10-lecia kola byd-
goskiego objął prezes Federacji Polskich Zwią-
zków Obrońców Ojczyzny, gen. dr. Roman Górecki,
który według wszelkich prawdopodobieństw
przybędzie na tę uroczystość do Bydgoszczy.

Kajakowcy w Bydgoszczy przy pracy organizacyjnej

Ub. wtorku odbyło się w Bydgoszczy plenarne zebranie sekcji kajakowej przy Bydgoskim Klubie Sportów Wodnych „Wodnik”. Obrady zaigali kierownik sekcji p. Witold Borowski, poczem sekretarz p. Józef Lewkow odczytał sprawozdania z ostatnich zebrań konstytucyjnych. Następnie omówiono sprawę schronu dla kajaków. Zarząd sekcji upatrzył sobie idealne miejsce na schron dla kilkuset kajaków w jednym śpichlerzu Państwowych Zakładów Przemysłowo-Zbożowej, który jest obecnie oddany prywatnemu dzierżawcy. Sądzić należy, że Dyrekcja P. Z. P. Z. w zrozumieniu ważności rozwoju sportu, odda śpichlerz kajakowcom bydgoskim, którzy utworzą tam ośrodek sportów wodnych i dom klubowy.

Dłuższej dyskusji poddano kwestję stroju galowego i w wyniku postanowiono podczas uroczystości państwowych, klubowych i na reprezentacjach zewnętrznych używać ubranie białe. Po przyjęciu nowych członków, p. W. Borowski przedstawił zebrany całokształt dotychczasowych prac przy organizowaniu kajakarstwa w Bydgoszczy, konstatając, że sekcja kajakowa rozwija się pomyślnie i liczy już tablor około 40 kajaków i składaków.

Sekcja urządziła już wycieczkę trzydniową na jezioro Charzykowskie i brała udział w poświęceniu przystani kajakowej w Koronowie, gdzie wreczyła tamtejszemu klubowi piękny proporzeczek.

Z kolei omówiono kwestję wycieczki kajakami z Tucholi do Bydgoszczy w niedzielę, dnia 15 b. m.

O zapale sportowym w sekcji świadczyć może fakt, że na wycieczkę zgłosiło się natychmiast 30 kajakowców.

Zebrań urządził piękną owację pp. mgr. Kosmowskiemu i mgr. Kuczewskiemu, którzy w sobotę wyjeżdżają kajakami z Bydgoszczy do Haličza.

Pani Hrabina na ulicy powita syna

Ulica Kujawska w Bydgoszczy była wczoraj wieczorem widownią niebywałego wypadku.

Około godz. 20-tej przechodziła tą ulicą 27-letnia Zofia Hrabina, bez stałego miejsca zamieszkania.

W pewnym momencie młoda kobieta upadła na trotuar i zaczęła wydawać przeraźliwe jęki, wijąc się w boleściach. Przechodnie pospieszyli Hrabinie z pomocą, konstatując równocześnie ze zdziwieniem, iż za chwilę wyda ona na świat... dziecko.

Niezwłocznie zawezwano karetkę Pogotowia Ratunkowego, która zabrała Hrabinę do kliniki ginekologiczno-położniczej przy ul. Gdańskiej.

W drodze nastąpiło szczęśliwe rozwiązanie i w wozie Pogotowia Ratunkowego ujrzał światło dzienne zdrowy chłopczyk.

Stan młodej matki nie budzi żadnych obaw.

Na zakończenie odbyły się wybory do zarządu, który ukonstytuował się następująco: kierownik — p. Witold Borowski, zastępca — p. Stefan Jaszewski, sekretarz — p. Alfred Kuntzner, skarbnik — p. mgr. Henryk Kuczewski i kronikarz p. Józef Lewkow.

Zapisy kajakowców „dzikich” przyjmują wszyscy członkowie zarządu sekcji. Schadzki towarzyskie odbywają się co wtorek od godz. 20-tej w „norze artystów” w restauracji Behrendta przy ul. Dworcowej.

Dzień w Grudziądzu

— Nocny dyżur aptek: Od dn. 7. 7. — 13. 7. rb. dyżuruje apteka pod Lwem, ul. Pańska 22, tel. 40.

REPERTUAR KIN

— „APOLLO” — wyświetla film p. t. „Zakazana przygoda”. Film ten jest dozwolony dla młodzieży szkolnej. Ceny biletów: 80 gr. balkon parter I. i II 50 gr. Dla młodzieży 25 gr. Poza tem nadprogram.

„GRYP” — wyświetla arcywesoły film z życia kapryśnych milionerek na Rivierze p. t.: „Kobiety wola brutalni”.

„ORZEŁ” 1. Emocjonujący potężny film cyrkowy p. t.: „Niewolnik areny” i 2) komedia „Ulubienica floty”.

Informator dla przyjezdnych

w Grudziądzu

POLECAMY HOTELE, RESTAURACJE I KAWIARNE:

„Królewska Dwór” — Rynek 3/4 najwspanialszy hotel Pomorza, pierwszorzędna restauracja, kawiarnia i winiarnia.
„Hotel Centralny” — Plac 23 Stycznia 12 — solidna restauracja garaż.

POLECAMY FIRMY:

Apteka pod „Lwem” — ul. Pańska, poleca się Szarowej Publiczności.

„Lucznik” (Franciszek Lietz, Plac 23 Stycznia 21) poleca na dogodnych warunkach rowery naszyne do szycia, radio-odbiorniki, patefony, kuchenne naczyńka aluminiowe, wyżymacz

Z miasta

— Na spływ kajaków „Cała Polska do Morza” przyjmuje zgłoszenia grup i uczestników Komenda Obwodowa P. W. w Koszarach 64 p. p. przy ul. Lipowej 58, gdzie udziela się również bliższych informacji.

— Właściciele samochodów i motocykli oraz zawodnicy, pragnący wziąć udział w niedzielnej wycieczce Oddziału Motorowego Związku Strzeleckiego, zechcą się zgłosić u p. Gissinga przy ul. Długiej 9.

— Na zakupienie szybowca jest przeznaczony czysty zysk z miesięcznego „Święta Kwiatów” Oddziału Motorowego Z. S. trybuna 95 gr., wejście na Boisko Miejskie 50 gr., młodzież szkolna, dzieci, szeregowiec W. P. do st. żołnierza włącznie tylko 20 gr.

Przed niedzielnym świętem Oddziału Motorowego Z. S. w Grudziądzu

Doniosłość motoryzacji powinno zrozumieć całe społeczeństwo

Poszczególne państwa formalnie prześcigają się w dziedzinie motoryzacji, widząc w motorze nie tylko środek dla uprawiania sportu, ale o wiele ważniejszy: środek, służący obronności kraju!

W tej rywalizacji i wyścigu współzawodnicstwa międzynarodowego Polska nie może zająć ostatniego miejsca! Motoryzacji kraju, która jest nakazem chwili, służy dobry stan dróg, ilość rozporządzalnych pojazdów mechanicznych

i dobrze wyszkoleni kierowcy. Zasluga niemała Związku Strzeleckiego jest, że dobrze rozumiał potrzeby kraju, uprawiając w swych szeregach sport kolarski, a szczególnie motorowy. W ten sposób Z. S. szkoli pierwszorzędny materiał jeździecki, kolarski i motocyklowy, który w razie potrzeby stanie na zew Ojczyzny.

Wielkim dniem propagandy sportu motorowego będą w Grudziądzu w najbliższą niedzielę organizowane zawody i pokazy na Boisku Miejskim, kiedy to Oddział Motorowy miejscowego Związku Strzeleckiego złoży egzamin z dotychczasowych starań, zabiegów i prac wyszkoleniowych. A wiemy, że egzamin ten wypadnie celująco, poohlebnie świadcząc o zmyśle organizacyjnym, umiejętnościach i staraniach kierownictwa tego Oddziału, który spoczywa w doświadczonych rękach prezesa *Śpiewaka* i komendanta *Kalinowskiego*.

Ze zamierzenia Oddziału Motorowego doznają na naszym gruncie najszerzego poparcia, świadczą o tem nazwiska osób, które przyjęły godność członków Komitetu Honorowego: *Teofil Narbutt, Janusz Wielowieyski, mjr. Kucharski, dr. Grodzki, dr. Kazimierz i Adam Kotzeniewscy, kpt. Praski, dr. Halski, dyr. Godecki, dr. Dubowik, Rajtar*.

Niedzielne uroczystości rozpoczną się o godzinie 11,30 defiladą udekorowanych samochodów i motocykli przez miasto, oraz koncertem orkiestry Z. S. na placu 23 Stycznia. O godz. 14-tej zbiórka udekorowanych samochodów i motocykli na Głównym Rynku i odjazd z orkiestrą na Boisko Miejskie. O godz. 15-tej powitane członków Komitetu Honorowego i zamiejscowych zawodników, poczem po podniesieniu bandery Oddziału Motorowego Zw. Strzel. nastąpią różnorakie zawody i pokazy.

Mamy nadzieję, że niedzielne święto Oddziału Motorowego Z. S. znajdzie u najszerzego warstw miejscowego społeczeństwa uznanie, znajdujące wyraz w gremjalnym przybyciu na Boisko Miejskie celem czynnego poparcia szlachetnych zamierzeń tej organizacji, zasługującej ze wszechmiar na *życzliwość, zaufanie i* najdalej idącą pomoc.

Zdobywcy naszych premij w Grudziądzu mogą już zgłaszać się po odbiór biletów

Jak w poprzednim roku, i w tym roku przeznaczaliśmy dla naszych Czytelników premie, w postaci darmowych przejazdów salonomi parostatkami po Wiśle do odległych miast i zpowrotem.

Polska Żegluga Rzeczna „Vistula” przeznaczyła naszemu piśmie bezpłatne bilety, które zgodnie z zapowiedziami zostały rozlosowane w połowie czerwca rb. pomiędzy naszych Czytelników. W akcie rozlosowania pod nadzorem p. reagenta E. Kozłowskiego wzięli udział dyrektor Oddziału Grudziądzkiego „Vistuli” p. Ungermann, przedstawiciele redakcji i administracji naszego pisma oraz delegaci Rady Grodzkiej BBWR. Jak już w nr. 135 z dnia 19 czerwca rb. podaliśmy szczęśliwcami, na których padł los, byli: Lesiecki z ul. Sobieskiego 18. m. 2, S. Wysocki z ul. Kiłińskiego 11, Malinowski z ul. Bronisława Pie-

rackiego 64, oraz Rink ul. Staszica 3 m. 4. Dwaj na wstępie wymienieni panowie otrzymali bilety do Warszawy i zpowrotem, — trzeci do Gdyni zpowrotem, a czwarty do Gdańska i zpowrotem.

Obecnie nadeszła nam „Vistula” bilety wolnej jazdy z serdecznymi życzeniami szczęśliwej i milej podróży. Ponieważ wydane bilety są ważne w ciągu 40 dni od daty wydania, prosimy więc wyżej wymienionych zdobywców premij o łaskawe pofatykowanie się w najbliższych dniach do Administracji naszego pisma (przy Placu 23 Stycznia 17 p. 1) celem odebrania biletów.

My od siebie przyłączamy się do życzeń „Vistuli”, składając szczęśliwcom swe najszersze gratulacje oraz życzenia szczęśliwej podróży!

JAMES O. CURWOOD

„OSADNICY”

(Autoryzowany przekład Jerzego Marlicza)

— Ojciec mnie uczył. Codzień musiałem odrabiać lekcje, nawet gdyśmy byli w puszczy. Och, bo mój ojciec był do prawdy..

Umilkł, gdyż tak jak wczoraj, na wspomnienie cja, coś ścisnęło go za gardło.

— Strasznie kocham twego ojca! — szepnęła Mona łagodnie. — Ubiegłej nocy modliłam się gorąco, żeby on do ciebie wrócił, i zobaczysz, że wróci.

Lecz mimo dobroci Mony, oraz całego uroku osady, że przeczcucia rozrastały się w duszy Pietrka.

— Jeśli ojciec wróci, — rzeki — gotowi go schwytać. — A jeśli go schwytają..

Umilkł, przyczem dziewczynka dostrzegła w twarzy przyjaciela dziwnie udręczony wyraz; tak ją to zabolalo, aż zacisnęła ręce w pięści.

— Zabiją go! — skończył Pietrek. — Zabiją niewątpliwie, tak twierdził Szymon Mac Quarrie.

Mona zaczęła znów po dłuższej ciszy. — Chciałabym, żebyś się z tem wszystkim zwierzył wujkowi Piotrowi. On jest taki dobry i mądry i zawsze po-

trafił wszystkiemu zaradzić. Zresztą to się napewno pomyślnie skończy. Zobaczysz, że mam rację!

Dowodzenie jej, jakkolwiek pozbawione logiki, było dziwnie słodkie i krępujące. Przekonanie z jakim mówiła, stanowiło dla tonącej odwagi Pietrka coś w rodzaju koła ratunkowego. W chwili gdy miała odwrócone oczy, spojrzal na nią prosto żarłocznie, przyczem serce zakolało w nim silnie. Doznał niejasnego uczucia, że Bóg wysłucha bezwzględnie modłów tej dziewczynki. Jeśli nie, to chyba Bóg wcale nie istnieje. A przecież istnieje, jak istnieją kwiaty, drzewa, ptaki, niebo błękitne nad głową. Donald Mac Rae od najmłodszych lat wpoił w swego synka tę niezachwianą pewność.

— Czy Bóg często cię wysłuchuje? — spytał Pietrek.

— O, tak, o ile modłę się bardzo gorliwie. Teraz modłę się o jedną rzecz dla Alecka Curry. — Żeby mu się przytrafiło co złego. Musi go spotkać przykreść za to, że jest jaki jest.

— Naprzykład co?

— Cokolwiek. Niechby, go wrony, na-

padły i wydarły mu wszystkie włosy z głowy!

Urwała zatrzymując się w miejscu tak niespodzianie, jakgdyby ją kto z tyłu targnął za sukienkę.

— O, widzisz gdzie jest teraz? Tam, nad środkową zatoczką. Ciska kamieniami w moje mowy.

— Każę mu przestać! — krzyknął Pietrek porywając się do biegu.

Schwytała go za ramię.

— Nie chcę, żebyś się z nim bił. Ciocia Józia i ciocia Antosia czekają na nas.

Poprowadziła go dalej, a Pietrek do browolnie poddał się jej kierownictwu, chociaż zdaleka doleciało doń wyzywające wołanie Alecka Curry. Zresztą właśnie w drzewiach pobliskiej chaty pojawiła się wysoka, szczupła kobieta o tak przychylnym uśmiechu na milej twarzy, że Pietrek nieśmiało uśmiechnął się w odpowiedzi, i to nawet zanim Mona zdążyła go objaśnić:

— Widzisz Pietrek, to moja ciocia, Józia!

Całą następną godzinę zajęło mu zaznajamianie się z innymi mieszkańcami osady. Przywitał się więc w pierw z Mariją Antoniną, czyli Antosią, o wiele od cioci Józii młodszą, lecz zdaniem Pietrka mało co ładniejszą. Obiecała z punktu, że już od najbliższego poniedziałku znajdzie dlań miejsce w szkole. Wędrował

później wraz z Moną od jednej chaty do drugiej. Poznał oboje Clamarts, Poulins, Dufresnes, Croissets, aż mu się poplątały w głowie imiona dorosłych i dzieci.

Ostatnia chata do której wstąpił po drodze, sprawiła na Pietrku wrażenie domku dla lalek. I osobka którą w niej znaleźli wyglądała również jak lalczka. Pietrek sądził narazie, że jest to koleżanka Mony, była bowiem niewiele większa o błękitnych oczach, dziecinnie czerwonych wargach, i miedziano-żółtych lokach związanych wstążką na karku. Mona przedstawiła z dumną miną.

— To jest Adetta Clamart, żona Jamesa Clamart, i skończyła szkołę w Ste Anne de la Perade, zanim Jame przywiózł ją do Pięciu Palców. A to ich synek!..

Pociągnęła Pietrka ku stojącej w pobliżu kołysce, i chłopak mógł się dowoli przyjrzeć okrągłej, rumianej buzi małego Telesfora Clamart, który kończył właśnie osiem miesięcy. Telek obserwował chwilę Pietrka uważnie, poczem rozpromienił się w szerokim uśmiechu wyciągając ku górze drobne, pulchne rączki. Mona aż westchnęła z zachwytem.

— Spodobałeś mu się odrazu, Pietrku! Pochyl się bliżej! Telek chce ciebie pogladzić!

(Ciąg dalszy nastąpi)

Z całego kraju

Święto Warszawy

W dniach od 4 do 17 sierpnia odbędzie się, oddawna zapowiadany pierwszy festiwal stoleczny pod nazwą „Święto Warszawy”. Będzie to wspaniała rewja dorobku kulturalnego i artystycznego stolicy połączona z szeregiem imprez o charakterze rozrywkowym i turystycznym jak: bale festywny, zabawy na wolnym powietrzu, karnawał na Wiśle itp.

Organizatorzy festiwalu przygotowali szereg pierwszorzędnych atrakcji w postaci: cykli koncertowych, widowisk teatralnych, pokazów sztuki tanecznej, wystaw malarskich, sensacyjnych zawodów sportowych, ciekawych tur wycieczkowych po Warszawie i jej okolicy.

Ta wyjątkowa sposobność obejrzenia Warszawy w odświeżonej szacie i możność zapoznania się z całokształtem jej stanu posiadania na polu kultury i sztuki, ściąganie niewątpliwie do stolicy wielotysięczne rzesze turystów z całej Polski, tembardziej że ministerstwo Komunikacji przyznało uczestnikom „Święta Warszawy” 60—70 proc. zniżkę od obowiązującej taryfy przy przejazdach kolejowych. Ze swej strony organizatorzy postarali się o szereg ulg i zniżek, które zredukują koszt w stolicy „Święta Warszawy” do minimum.

Warszawa

OTWARCIE ROBÓT PUBLICZNYCH NA WOLL, finansowanych przez Fundusz Pracy, dokonano wczoraj, w obecności przedstawicieli władz z ministrem Zyndram-Kościałkowskim na czele. Roboty zapoczątkowała budowa parku im. Sowińskiego przy zbiegu ulic Wolskiej i Elekcyjnej.

Sosnowiec

ARESZTOWANIE GÓRNIKA MORDERCY. Na skutek listu gończego policji berlińskiej władze bezpieczeństwa powiatu będzińskiego aresztowały w Klimontowie pod Sosnowcem byłego górniką Mocko, pochodzącego z Zagłębia Dąbrowskiego. Mocko podejrzany jest przez policję niemiecką o morderstwo rabunkowe, które popełnił miał w roku 1933 w czasie pobytu swego w Berlinie. Mockę policja przekazała władzom sądowym.

Kraków

NOWOMIANOWANY DYREKTOR P. K. P. W KRAKOWIE p. inż. Józef Wołkowski objął urządowanie. Jego poprzednik inż. Stodolski, jak wiadomo, został dyrektorem departamentu mechanicznego w Ministerstwie Komunikacji.

Nowy rozkład jazdy autobusów P. K. P.

Z dniem 15 bm. nastąpi zmiana rozkładu jazdy autobusów Polskich Kolei Państwowych.

Nowy rozkład jazdy dostosowany będzie do potrzeb lokalnych, przyczem w niektórych wypadkach obniżone zostaną ceny za przejazd.

Długość linii, obsługiwanych przez komunikację samochodową kolei państwowych, wynosi około 2.000 km.

Ze sportu

Ośrodki zdrowia w Polsce

Według ostatnich obliczeń, na terenie całej Polski znajduje się 231 ośrodków zdrowia, z tego 94 na terenie województw centralnych, 37 na terenie woj. wschodnich, 21 w zachodnich, oraz 79 w południowych.

W ośrodkach zdrowia znajduje się 216 działów przeciwnadciężniczych, 210 przeciwnajciężniczych, 112 przeciwwenerycznych, 251 opieki nad matką i dzieckiem oraz 429 innych działów.

Pomorze w pierwszej grupie rozgrywek o mistrzostwo Polski

Wkrótce zakończone zostaną rozgrywki piłkarskie o mistrz. okr. w kl. A. Już około połowy sierpnia rozpoczyna się spotkanie mistrzów okręgowych o tytuł mistrza Polski. Rozgrywki o mistrzostwo Polski odbędą się w następujących czterech grupach: grupa pierwsza: Warszawa, Łódź, Poznań i Pomorze; grupa druga: Kraków, Śląsk, Kielce; grupa trzecia: Brześć, Białystok, Wilno; grupa czwarta: Lwów, Lublin, Wołyń i prawdopodobnie Stanisławów.

Yacht harcerek

W Helsingforsie zakupiony został yacht dla harcerek, który będzie służył celom szkolenia. Yacht po gruntownym remoncie przybędzie w dniach najbliższych do Gdyni.

Jest to yacht pełnomorski, może odbywać podróże po Bałtyku, dwumasztowy (75 m. żagla), 12 m. długości, 3 m. szerokości. Yacht posiada 7 miejsc sypialnych.

„Gedanja” zwycięża AZS.

Wczoraj na boisku Polskiej Rady Sportowej w Gdańsku odbył się pierwszy mecz między trzecią drużyną K. S. Gedanja, uzupełniona przez juniorów, z drużyną AZS. gdańskiego.

Do przerwy z prowadził akademicy 3:1, po przerwie jednak rolę się zmieniły i ratynowani Gedanieci uzyskali wynik 6:3. Sędziował p. Małanowski.

Akademicki mistrz Niemiec w piłce nożnej

Tytuł akademickiego mistrza Niemiec w piłce nożnej zdobył Uniwersytet Muenster, który pokonał w finale drużynę uniwersytetu berlińskiego w stosunku 4:3.

Wadowice

KATASTROFA POCIĄGU POŚPIESZNEGO. Między stacją Stryszów a Skawcami na linii kolejowej Kraków — Zakopane wyjechał około 14.40 pociąg pośpieszny, zdążający z Krakowa do Zakopanego. Z niewyjaśnionych dotąd powodów wyskoczyła z szyn lokomotywa oraz wóz służbowy, pociągając za sobą dalsze dwa wagony, dwa zaś wagony pozostały

na szynach. Wypadków śmiertelnych z ludźmi na szczęście nie było, są natomiast cięższe i lżejsze ranni. Na miejsce katastrofy przybył pociąg ratunkowy z Suchej.

Ostrów Wlkp.

ŚMIERTELNY WYPADEK NA STRZELNICY. Zatrudniony przy obsłudze tarczy podczas ostrego strzelania żołnierz 60 p. p. Górny wychyliwszy się przez nieuwagę po za tarczę został śmiertelnie ugodzony kulą.

Katowice

„MARSZ NAD ODRE”. W Klubie Powstańców Śląskich odbyło się zebranie sekcji propagandowej marszu powstańców nad Odrę. Tegoroczny marsz nad Odrę odbędzie się w dniach 18 i 19 sierpnia w 15-tą rocznicę wybuchu pierwszego powstania śląskiego. Oprócz marszu, w którym wezmą udział oddziały wszystkich organizacji P. W. ze Związkiem powstańców na czele, przygotowuje się raid samochodowy oraz wycieczki kolarskie. Uruchomione zostaną specjalne popularne pociągi do wsi Olza, gdzie odbędą się wielkie manifestacje narodowe.

Święto Huculszczyzny

W ramach Święta Huculszczyzny odbył się poka z Wesela Huculskiego. Na zdjęciu — orszak weselny.

Konkurs na plakat K. O. P-u

Dowództwo Korpusu Ochrony Pogranicza ogłasza konkurs na plakat w czterech kolorach, obrazujący w sposób przystępny działalność wojskową i społeczną Korpusu Ochrony Pogranicza. Plakat ten formatu 100x70 cm będzie wydany z okazji dziesięciolecia istnienia K. O. P., a przeznaczony do rozpowszechnienia wśród ludności kresowej, z którą styka się żołnierz K. O. P. w swej służbie.

Wyznaczone są dwie nagrody: I-sza 500 zł, II-ga 300 zł. Nagrodzone plakaty stają się

własnością Dowództwa K. O. P.

Prace konkursowe z dopiskiem na przesyłce: „Konkurs na plakat” przysyłać do Samodzielnego Referatu Wychowania Żołnierza Dowództwa K. O. P., Warszawa, ul. Chałubińskiego 3b.

Termin nadsyłania prac do 10 sierpnia 1934 r.

Wynik konkursu ogłoszony będzie w „Wiarusie” i „Żołnierzu Polskim”.

Podania o przyjęcie na wydział lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego

Dziesięć Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego podaje do wiadomości, że podania o przyjęcie na Wydział Lekarski Uniwersytetu Jagiellońskiego przyjmuje Sekretariat Wydziału Lek. od 1. 9. do 15. 9. 1934 r. włącznie. Po tym terminie żadne podania nie będą przyjmowane.

Z powodu zbyt małej liczby miejsc w pra-

cowniach i salach wykładowych liczba przyjętych na I-szy rok studjów będzie ograniczona — na wyższe zaś lata przyjęcie możliwe jest w ograniczonym zakresie tylko z Uniwersytetów polskich.

Rozstrzygnięcie podań przez Radę Wydziałową nastąpi między 20 a 30 września 1934 r.

P. T.

Firmy budowlane, składnice towarów budowlanych, składy farb, tapet,

ogłaszajcie się w naszym numerze,

który wydajemy dnia 1 sierpnia r. b. i który poświęcony będzie sprawie rozbudowy miast.

Programy radiowe

PIĄTEK, 13 LIPCA

Radjostacja warszawska

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6,35 Muzyka (płyty). 6,38 Gimnastyka. 6,53 Muzyka (płyty). 7,05 Dziennik poranny. 7,10 Muzyka poranna (płyty). 7,20 Chwilka pań domu. 7,25 Program na dzień bieżący. 7,30 Rozmaitości. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obserwatorium Astronom. 12,00 Hejnał z Krakowa. 12,03 Wiadomości meteorologiczne. 12,05 Codz. Przegląd Prasy Polskiej. 11,00 Koncert zesp. Lądowoskiego i Pewznera. 13,00 Dziennik południowy. 13,05 Populama muzyka z płyt. 13,55 „Z rynku pracy”. 14,00 Wiadomości o eksporcie polskim. 14,05 Wiadomości gospodarskie. 16,00 Godzina muzyki lekkiej. Wyk.: Ork. teatru „Hollywood” pod dyr. Z Górnyskiego i Igo

Sym (piosenki). 17,00 Audycja dla chorych w opracowaniu ks. Rekaśa (Tr. ze Lwowa). 17,30 Melorecytacje w wyk. H. Szatkowskiego na tle własnych pomysłów muzycznych. 17,45 Pieśni w wyk. H. Perkowskiej. Przy fort. L. Urstein. 18,00 „Częstochowa miasto modlitwy i pracy”. Reportaż p. E. Paciorekowskiego. 18,15 Słynni artyści (płyty). 18,45 Pogadanka z Krakowa. 18,55 „Jak spędzić święto?”. 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dz. następny. 19,15 Muzyka lekka z kaw. „Gastronomia”. 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 „Myśl wybrane”. 20,02 „Skrzynka pocztowa techniczna” — omówi p. W. Frenkiel. 21,12 Koncert symfoniczny ze studja. Wyk.: Ork. symf. P. R. pod dyr. A. Dołyckiego i K. Wilkomirski (wielonoz.). W przerwie I-iej o godz. 20,50 Dziennik wieczorny oraz o godz. 21,00 „Nowiny leśne” — omówi prof. J. Kłoska. 22,00 Feljeton ze Lwowa. 22,15 Muzyka tan. z rest. „Hotelu Bristol”.

23,00—23,05 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej.

Najciekawsze audycje innych radjostacji

18,15 Kraków Pieśni w wyk. W. Pastówny. 18,15 Wilno Koncert solistów. 18,45 Kraków „O sportach wodnych” — wygl. red. W. Długoszewski. 19,30 Ryga. Koncert symfoniczny. 20,45 Paryż (Radio-Paris). „Córka pułku”, opera Donizetti’ego. 21,00 Lwów. Minuty poetyckie. Wiersze Tad. Hollendra. 21,10 Beromuenster „Djamileh”. opera Bizeta. 22,00 Lwów „Lwów zielony” — feljeton p. Michalina Grekowicz. 22,00 Rzym „Lalka Norymberska”, opera kom. Adama.

SOBOTA, 14 LIPCA

Radjostacja warszawska

6,30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6,35 Muzyka (płyty). 6,38 Gimnastyka. 6,53 Muzyka (płyty). 7,05 Dziennik poranny. 7,10 Muzyka poranna (płyty). 7,20 Chwilka pań domu. 7,25 Program na dz. bież. 7,30 Rozmaitości. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astron. 12,00 Hejnał z Krakowa. 12,03 Wiadom. meteorol. 12,05 Codz. Przegl. Prasy Polsk. 12,10 Konkurs basów i barytonów (Szalapin, Pasero, Journet, Bourdon, Battistini, Ruffo, Baklanow, Andrezen) (płyty). 13,00 Dziennik południowy. 13,05 Koncert zespołu N. Mańskiej. 14,00 Wiadomości o eksporcie polskim. 14,05 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Godzina muzyki lekkiej. Raeda Costa (fort.), J. Mac Donald (śpiew), orkiestra Jacksona (płyty). 17,00 Transmisja ze Lwowa słuchowisko dla dzieci. 17,25 Koncert solistów. Wyk.: R. Halber (wielonoz.) i Eug. Maj (baryton). Przy fort. L. Urstein. 18,00 „Co czytać” — wygl. p. St. Adamczewski (felj. literacki). 18,15 Muzyka popularna z Cichocinka. Wyk.: Ork. symf. pod dyr. Br. Szulca. 18,45 Rozmowa w poradni budowlanej (lokalna pog.). 18,55 „Życie kulturalne i artystyczne stolicy”. 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dz. następny. 19,15 Muzyka lekka w wyk. Trio Czarniawskiego (płyty). 19,50 Wiadomości sportowe. 20,00 Koncert Chopinowski w wyk. H. Sztompki. 20,30 „O polskim lotnictwie” — odczyt dr. F. Burdeckiego w jęz. rumuńskim. 20,40 Koncert organowy z Poznania. 21,00 Transmisja z Gdyni capstrzyku Marynarki Wojennej. 21,02 Dziennik wieczorny. 21,12 Uroczysty koncert poświęcony muzyce francuskiej z okazji święta narodowego Francji. Wyk.: Ork. symfoniczna P. R. pod dyr. Zygm. Latoszewskiego i St. Korwin-Szymanowska (śpiew). Przy fort. prof. L. Urstein. 22,15 Pogadanka aktualna. 22,25 Konkurs muzyczny P. R. III-cie zadanie pytowe (płyty). Podać nazwiska kompozytorów następujących utworów: 1) Popularny utwór skrzypcowy. 2) Kompozycja fińska. 3) Pieśń ludowa (podać czyj układ). 4) Pieśń ludowa (podać czyj układ). 5) Wstęp do opery komicznej włoskiego kompozytora drugiej połowy 18 w. 6) Dumka z polskiej opery. 7) Utwór skrzypcowy. 8) Fragment ze znanej opery.

Po odgadnięciu 8 nazwisk, wypisujemy je jedno pod drugim w tej samej kolejności, w jakiej były wykonane utwory. Czytając z pierwszego nazwiska pierwszą literę, z drugiego — drugą, z trzeciego — trzecią i t. d., otrzymamy nazwisko współczesnego kompozytora polskiego i cenionego pedagoga w jednej osobie. 23,00 Wiadomości meteorologiczne dla komunikacji lotniczej. 23,05 — 24,00 Muz. tan. z danc. „Paradis”.

Najciekawsze audycje innych radjostacji

16,00 Poznań. Koncert wokalny. 17,00 Lwów. Słuchowisko dla dzieci. „Góra z górą się nie zejdzie” — M. Grekowicz-Hausnerowej. 18,45 Wilno „Możliwości eksportowe Wileńszczyzny” — wygl. p. T. Nagurski. 20,00 Wiedeń „Drei arme Teufel”, operetka Ch. Weinbergera. 20,30 Poznań „Poeta poznański — Wojciech Bak” — wygl. p. J. Ulatowski. 20,30 Paryż (Radio-Paris). „Le Devin du Village”, J. J. Rousseau. 20,40 Poznań. Koncert organowy Feliksa Nowowiejskiego. 20,45 Medjolan „Delitto e Castigo”, opera Pedrollego. 20,50 Praga. Festiwal muzyki francuskiej.

SOBOTA CHOPINOWSKA W RADJO.

Zaszczytnie znany estradom zagranicznym oraz polskim jeden z wybitnych odtwórców dzieł Chopina — Henryk Sztompka wystąpi w radjo w ramach „Soboty Chopinowskiej” w dn. 14 bm. o godz. 20-tej. W programie: Nokturn Des-d, Mazurki a-mol (pośm. i G-dur op. 50, Walc Es-dur Nr. 1) i Ballada Nr. 3 (As-dur). Koncert ten transmitowany będzie i zagranicę.

NARODOWE ŚWIĘTO FRANCJI

Z okazji narodowego święta Francji nadana będzie w dniu 14 bm. o godz. 12,12 przez Polskie Radio uroczysta audycja, podczas której odegrany będzie hymn narodowy francuski i polski, a wykonawcami koncertu będzie: orkiestra symfoniczna Polskiego Radja pod dyrekcją Zyg. Latoszewskiego, a p. Stanisława Korwin-Szymanowska odśpiewa cały szereg pieśni polskich i francuskich.

TELEWIZJA W JAPONI.

Japoński Departament Komunikacji postanowił utworzyć w porozumieniu z szeregiem zakładów naukowych, towarzystwo telewizji. Towarzystwo to będzie miało za cel spopularyzowanie telewizji w Japonii oraz przeprowadzenie robót przygotowawczych dla regulowania emisji telewizyj.

JESLI CHCE PANI BYC KOCHANA

Zobacz co Ci gotuje los

Czy los Twój jest kierowany gwiazdą pod znakiem której się urodziłaś? Możliwe. Lecz niezależnie od tego, co przepowiedzą Ci gwiazdy, wielcy astrologi przyznają, że twarz Twoja może być decydującym czynnikiem pomiędzy nędzą a bogactwem, samotnością i szczęściem małżeńskim. Żaden mężczyzna nie może się oprzeć niecałemu powabowi pięknej cery. A jednak nieodpowiedni odzieni i gatunek pudru do twarzy może postarzyć Panią o 5, 10 lat, oraz nadać zwiędły i żółty wygląd. W ten sposób korzystne wrażenie młodości i urody, jakie Pani mogłaby wywrzeć, wybierając puder zawierający „piankę kremową”, jest natychmiast zepsute.

Pianka kremowa, zawarta w znakomitym paryskim Pudrze Tokalon, przyczynia się do tego, że trzyma się on pięciokrotnie mocniej niż zwykły puder, usuwa połysk i rozszerzone pory. Jego cudowne działanie uwidatnia Pani naturalną karnację. Natural dla blondynek o bardzo jasnej cerze; Rachel dla brunetek o jasnej cerze; Rose-Ocre dla blondynek o ciepłym tonie cery; Rachel-Doré dla brunetek o śniadej cerze. Od chwili, gdy Pani użyje Pudru Tokalon, odpowiadającego Pani indywidualnemu typowi, nowo piękno Pani cery będzie miało w krótkim czasie wpływ na Pani przyszłe szczęście i przyniesie Pani to, czego Pani pragnie.

J. J. BERGER

FABRYKA MYDEŁ

Gdańsk, Hundegasse 58/59

MYDŁA MEDYCYNALNE — MYDŁA TOALETOWE — MYDŁA DO GOLENIA — PROSZEK MYDLANY „DREIRING“ — PŁATKI MYDLANE „TRUMPF“

Obecnie wszędzie do nabycia po zniżonych cenach

Fabryka istnieje od r. 1846 i znana jest z dobrej jakości swoich wyrobów 3803

GRUDZIĄDZ

Nadszedł wielki transport
SZKŁA do ZAPRAWY
i kamienne garnki. Ceny fabryczne.
GUSTAW HEYER
4817
Toruń, Szeroka 6.

OBWIESZCZENIE.

W postępowaniu upadłościowym nad majątkiem Stanisława Jaśkowiaka dzierżawcy kasy podoficerskiego w Bydgoszczy Lotnisko ma nastąpić podział końcowy. Masa posiada do dyspozycji kwotę 5994 zł 47 gr. z której należy uwzględnić 186 zł. 91 gr. wierzytelności kat. II. oraz 20.841 zł. 44 gr. kat. VI. Spis uwzględni się mających wierzytelności wyłożono do wglądu stron w sekretarjacie Sądu Grodzkiego w Bydgoszczy, pokój nr. 3.
Bydgoszcz, dnia 10 lipca 1934 r.
Kołłataja 2.
Adam Dywor, zarządca upadłości.

8 pokojowe

komfortowe, wyremontowane mieszkanie, przy ul. Starzej 24, nadające się dla lekarza lub biura od 1-go do wynajęcia. Wiadomość: St. Bronikowski, biuro — Grudziądz, Hallera 22. 4802

Sprzedam

dom tanio, na dogodnych warunkach, w śródmieściu, 32 ubikacje z komfortem, wszyscy lokatorowie placą komorne regularnie. Dochód miesięczny 365.— zł, ewentualnie zamienię za mały dom. Wiadomość u właściciela domu, Grudziądz Małomyńska 10. 4771

Zginął pies

seter, czerwono, rudy. Odesłać za nagrodą. Sokol, Grudziądz, ul. Piłsudskiego nr. 81. 4805

Podziękowanie
Wszystkim którzy oddali ostatnią przysługę
Ś. p. Wandzi Cabanowej
składamy serdeczne
Bóg zapłać
Rodzina
4803

Nr. Km. V 1040-34 4820

OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego V-go rewiru w Bydgoszczy, zam. przy ul. Zduny 1 na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 16 lipca 1934 r. o godz. 13-tej odbędzie się przymusowa licytacja publiczna ruchomości należących do p. Piotra Włodarkiewicza jako przym. zarz. majątności Przyłącze Polskie powiat Bydgoszcz, a składających się z: około 30.000 drenałów wielkości 2 i 3 i pół cala, około 2.000 wstafalji (prostaków), oszacowanych na łączną kwotę 1.360 zł które oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

(-) St. Jaroszyński, Bydgoszcz, Zduny nr. 1. Zlec. nr. 240.8-K 4820

Nr. Km. V 1165-34 4819

OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego V-go rewiru w Bydgoszczy, zam. przy ul. Zduny 1 na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 14 lipca 1934 r. o godz. 10-tej odbędzie się w Bydgoszczy, przy ulicy Dworcowej w firmie Hartwig przymusowa licytacja publiczna ruchomości należącej do p. Alberta Gehnke'go zam. w Prądkach pow. Bydgoszcz, a składającej się z 1 motorem benzynowego, oszacowanego na kwotę 600.— zł, który oglądać można w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.

(-) St. Jaroszyński, Bydgoszcz, Zduny nr. 1. Zlec. nr. 241-8-K.

Do akt Km. Nr. 874-33 4808

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łobżenicy, urzędujący w m. Łobżenicy przy ul. Wyrzyńskiej nr. 27 obwieszcza, że na dzień 20 sierpnia 1934 r. o godz. 10 przed poł. został wyznaczony opis nieruchomości Zabartowo tem I. karta 1. stanowiącej własność Jana Schauera, położonego w Zabartowie.

W związku z powyższym, na zasadzie par. 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli ich prawa stanowią przeszkodę do egzekucji.

(-) Westphal, komornik.

Tylko jeszcze kilka dni taniej sprzedaży posezonowej w firmie Kotliński Toruń, Szeroka 23.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-go w Kościerzynie Jan Grochocki, zam. w Kościerzynie przy ul. Gdąńskiej nr. 7, na zasadzie art. 679 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 24. 8. 1934 r. o godz. 10-tej przed południem w Sądzie Grodzkim w Kościerzynie, odbędzie się licytacja przymusowa nieruchomości Stare Polaszki karta 72, do połowy należącej do Władysława Wrony zam. w Starych Polaszkach

Nieruchomość Stare Polaszki k. 72 jest zapisana w księdze gruntowej i stanowi współwłasność po polowie Władysława Wrony i jego żony Antoniny.

Wzmiankę o przetargu nieruchomości zapisano w księdze gruntowej Sądu Grodzkiego w Kościerzynie w dniu 7 marca 1934 r. wielkość całej nieruchomości wynosi 18.32.37 ha. Czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego całej nieruchomości wynosi 47.93 tal., a wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego wynosi 105 mk.

Nieruchomość powyższa składa się z domu mieszkalnego, chlewu, stodoły, ziemi ornej, łąki oraz inwentarza żywego i martwego.

Wartość szacunkowa całej nieruchomości wynosi 24618.— zł, zaś część należąca do Władysława Wrony, podlegająca sprzedaży wynosi 12309.— złotych.

Najniższa oferta wzgl. cena wywołania wynosi 9231.75 złotych poniżej której sprzedaż nie nastąpi.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotówce w kwocie zł. 1230,90 albo w takich papierach wartościowych lub w książeczkach wkładowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich, i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości 3/4 części ceny giełdowej. Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowym publicznym obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne; że prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego Sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji; że w ciągu ostatnich 2-ech tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-iej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Jednocześnie wzywa się władze publiczne i instytucje publiczne aby najpóźniej w terminie licytacji zgłoszyły zestawienie podatków i innych danin publicznych, należnych po dzień licytacji, pod rygorem utraty mogącego im służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

Kościerzyna, dnia 10 lipca 1934 r.
(-) Grochocki, komornik Sądu Grodzkiego, rew. I. w Kościerzynie.

6. K. 52-31 4825

PRZETARG PRZYMUSOWY.

Nieruchomość położona w Skrzyszewie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Skrzyszewo karta 125 A na imię właściciela dóbr Apolijnarego Urbanowskiego i jego żony Stanisławy z Jankowskich na mocy małżeńskiej wspólności majątkowej zostanie w drodze egzekucji dnia 17 września 1934 r. o godz. 10 przed południem wystawiona na przetarg w nżej oznaczonym Sądzie pokój nr. 9. Nieruchomość obszaru 245,51,29 ha, składa się z roli, pastwiska, łąki, lasu, ogrodu, dróg podwórza i zabudowań folwarcznych. Roczna wartość użytkowa jako podstawa podatku budynkowego wynosi 1.137.— zł. a czysty dochód jako podstawa podatku gruntowego wynosi 412,57 tal. Art. matrikuły podatku gruntowego 1. Księga podatku budynkowego 1. 1,2,97 i 100.

Kartuzy, dnia 7 czerwca 1934 r. Sąd Grodzki.

Do akt Km. Nr. 130-33 4809

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łobżenicy, urzędujący w m. Łobżenicy przy ul. Wyrzyńskiej nr. 27 obwieszcza, że na dzień 31 lipca 1934 r. o godz. 10 przed poł. została wyznaczona opis nieruchomości Łobżenica karta 33 i 411, stanowiącej własność Agnieszki Wtorkowskiej położonej w Łobżenicy.

W związku z powyższym, na zasadzie par. 2 art. 668 K. P. C. wzywa się wszystkie osoby, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do pomienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli ich prawa stanowią przeszkodę do egzekucji.

(-) Westphal, komornik.

Reklama dźwignią handlu!

„CHOLEKINAZA”
H. NIEMOJEWSKIEGO
STOSUJE SIĘ PRZY CHOROBYCH:
I. WĄTROBY I NA JEJ TLE:
a) kamienie żółciowe,
b) żółtaczka,
c) chroniczne zaparcie stoła,
d) katary żołądka i kiszki.
II. NA TLE ZŁEJ PRZEMIANY MATERJI:
a) podagra (artretyzmowa),
b) ischias i inne neuralgie artretyczne,
c) choroby skórne na tle złej przemiany materji (trądzik i t. p.)
ŻĄDAĆ BROSZUR.
„CHOLEKINAZA”, WARSZAWA, NOWY-ŚWIAT 5. TEL. 9.74-96

TORUŃ

6 pokojowe mieszkanie

komfortowe, słoneczne, czyste, pierwsze piętro, wynajmę. Toruń, Mickiewicza 18, miesz. 3, od 4-5. 4812

4 pokoje

komfortowe, do wynajęcia. Toruń, Piastowska 5. 4804

Mieszkania

4 pokojowe i 6 pokojowe, wynajmę, oraz sprzedam różne meble i dywany. — Toruń, Bydgoska 62, II front. 4770

Centralne ogrzewania

wodociągi, kanalizacje naprawia tanio i fachowo oraz wykonuje i projektuje nowe

F. Kujawski

fabryka maszyn oddz. sanitarny Toruń, ul. Grudziądzka 31. Tel. 1485. 4764

Polecam dobre, młode KONIE

robotce, według wyboru, po niskich cenach. Również zamieniam stare konie na młode. Fr. Liedtke, handlarz koni, Toruń, ul. Wola Zamkowa nr. 4/6 — telefonicznie w sprawie kupna koni, zgłaszać się pod nr. 13. 4802

Piegi,

opalenizne, żółte plamy, usuwa pod gwarancją, aptekarz Jana Gadebuscha „AXELA“-krem

słoik zł 2.—, mydło „Axela” i kaw. 1.— zł. W Toruniu do nabycia w firmie

J. Kapczyński, Toruń, ul. Szeroka 15. 4554

Matjasy!!!

ang. 30 gr, oliwa franc. 100 gram. 45 gr, skumbria, byczki, szprotki w oliwie, sery, ARACZEWSKI, TORUŃ, Chelmińska. 4818

Rewolucja

w Kiermaszu Światowym który został przeniesiony na Staromiejski Rynek 30, (dawnej F. C. Hamerscy). Tytuł artykułów za bezcen Oddziały: Poznań, Toruń, Gdynia. 2380

Nauczycielki

do dwójga dzieci, VI i IV klasy, poszukuje od 15. 8. br. Fortepian i niemiecki wymagany. Zgłoszenia do administracji „Dnia Pomorskiego”, Toruń pod „Skromne wynagrodzenie” nr. 4815.

Skład

z 2 pokojowym mieszkaniem, od zaraz do wynajęcia. Wiadom.: F. Pinszke, Teczew, Mickiewicza 2. 4824

Zgubiony

wykaz osobisty nr. 36, na nazwisko Olga Schmalz, Klódka wieś, unieważniam. 4806

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-lamowej 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie 1.00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł — w tekście 0.50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 30% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-lamowej 15 fen.
4-lamowej 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe 10 fen.
Przy sądowym ściganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Męziński, Toruń, ul. Montuski 25. m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańsk: Wilhelm Grömsmann-Gdańsk, Kaszubskiej 27, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostanski, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gałczyński, ul. Sienkiewicza 9.
Redaktor odpowiedzialny „Dnia Kujawskiego” Władysław Seydowski Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiad. za Teczew: Antoni Czerwiński Teczew, Kościuszki 1.
Za ogłoszenia odpowiada administracja.
Członkami Pomorskiej Drukarńi Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:

w ekspedycji miejscowych agencji	2.50 zł
z odnośnikiem do domu	2.80 zł
przez pocztę z odnośnikiem	2.89 zł
pod opaską	4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę 2,32 gd przez gońca	2.00gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą	4.—gd

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkodą w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.